

REGULAMIN

KONKURSÓW

dla uczniów szkół gimnazjalnych

z Dolny Ślązak Gimnazjalista

oraz

KONKURSÓW

dla uczniów szkół podstawowych

z Dolny Ślązaczek

---

województwa dolnośląskiego w roku szkolnym 2018 / 2019

**DOLNY
ŚLĄSK**

Wrocław 2018

Opracowanie regulaminu

Wojewódzka Komisja Konkursowa

Redakcja

Paweł Nowak

Korekta

Paweł Nowak
Krystyna Pac-Marcinkowska

Regulamin zatwierdzony przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty

w dniu 31 sierpnia 2018 r.

***Szanowni Państwo Dyrektorzy, Nauczyciele i Rodzice!
Drodzy uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych!***

Po raz kolejny mam przyjemność zaprosić wszystkich uczniów województwa dolnośląskiego do udziału w konkursach „zDolny Ślązaczek” i „zDolny Ślązak Gimnazjalista”. Zachęcam wszystkich uczniów województwa dolnośląskiego do skorzystania z proponowanej oferty i życzę sukcesów oraz satysfakcji z efektów własnej pracy. Jednocześnie wyrażam uznanie dla nauczycieli, którzy systematycznie przygotowują dzieci i młodzież do udziału w konkursach.

Z wyrazami szacunku
Roman Kowalczyk
Dolnośląski Kurator Oświaty

***Szanowni Państwo Dyrektorzy szkół, Nauczyciele, Rodzice!
Drodzy uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych Dolnego Śląska!***

Przed nami kolejna edycja konkursów „zDolny Ślązaczek” i „zDolny Ślązak Gimnazjalista” na trwale wpisanych w kalendarz edukacyjny Dolnego Śląska.

Mam głęboką nadzieję, że odniesione przez uczniów sukcesy przyczynią się do rozwoju ich zainteresowań i uzdolnień, przyniosą satysfakcję ich rodzicom i nauczycielom, motywujących młodych ludzi do rozwoju pasji poznawczych.

Z wyrazami szacunku
Małgorzata Matusiak
Dyrektor
Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli
we Wrocławiu

Spis treści:

Regulamin konkursów *z Dolny Ślązak Gimnazjalista*

Regulaminy przedmiotowe *z Dolny Ślązak Gimnazjalista*

- XVIII Dolnośląski Konkurs Polonistyczny
- XVIII Dolnośląski Konkurs Historyczny z elementami WOS
- XIX Dolnośląski Konkurs Matematyczny
- XVIII Dolnośląski Konkurs Chemiczny
- XVIII Dolnośląski Konkurs Fizyczny
- XVII Dolnośląski Konkurs Geograficzny
- XVIII Dolnośląski Konkurs Biologiczny
- XII Dolnośląski Konkurs Języka Angielskiego
- XII Dolnośląski Konkurs Języka Niemieckiego
- VII Dolnośląski Konkurs Języka Francuskiego

Regulamin konkursów *z Dolny Ślązaczek*

Regulaminy przedmiotowe *z Dolny Ślązaczek*

- XVI Dolnośląski Konkurs Polonistyczny
- XVI Dolnośląski Konkurs Matematyczny
- IV Dolnośląski Konkurs Języka Angielskiego
- IV Dolnośląski Konkurs Języka Niemieckiego

Instrukcja przeprowadzenia etapu szkolnego

Protokół przebiegu etapu szkolnego konkursu

Instrukcja przeprowadzenia etapu powiatowego

Protokół przebiegu etapu powiatowego konkursu

Dane teleadresowe organizatorów konkursów

REGULAMIN

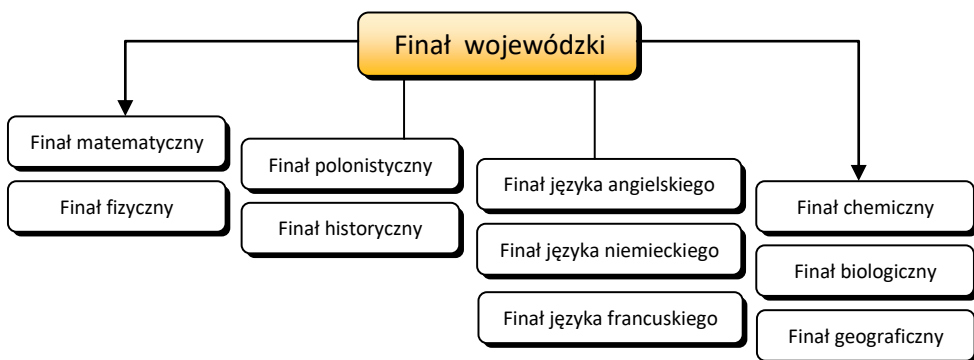
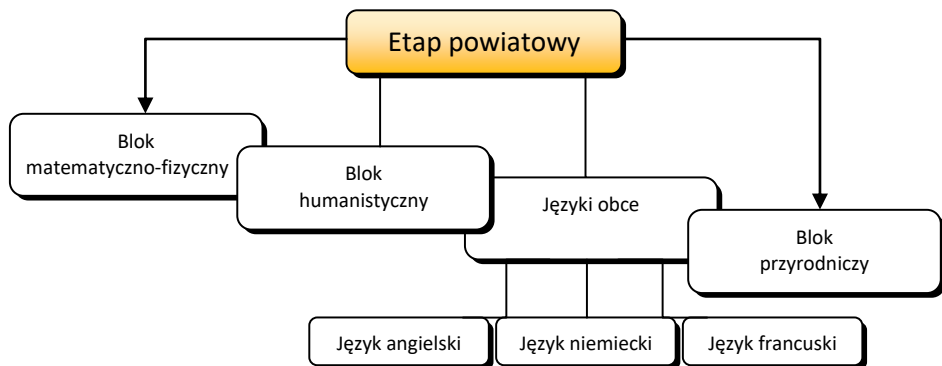
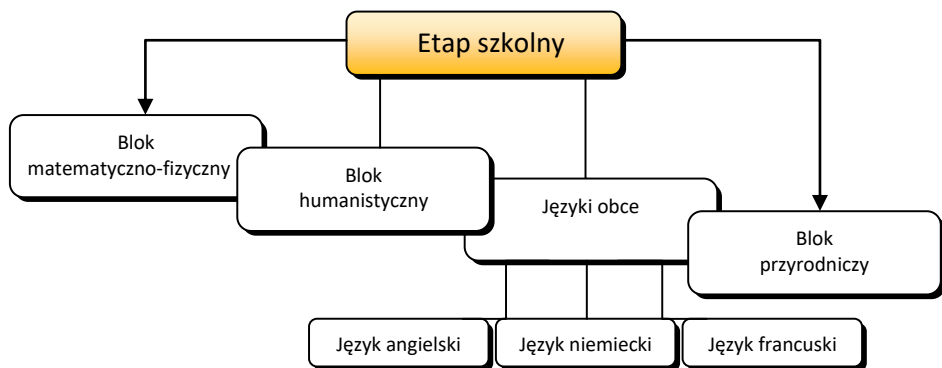
XIX. EDYCJI DOLNOŚLĄSKICH KONKURSÓW

DLA GIMNAZJALISTÓW

z Dolny Ślązak Gimnazjalista

W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

---

§ 1

Organizatorzy konkursów

1. Organizatorem konkursu jest Dolnośląski Kurator Oświaty na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r. nr 13, poz. 125 z późn. zm.) oraz z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2017 r., poz. 1580) we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego i Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.
2. Konkursy „zDolny Ślązak Gimnazjalista” są konkursami wojewódzkimi skierowanymi do wszystkich uczniów szkół i klas gimnazjalnych z terenu województwa dolnośląskiego. W konkursach mogą również wziąć udział uzdolnieni uczniowie szkół podstawowych klas IV-VIII z następujących przedmiotów: fizyka, biologia, geografia, chemia, historia, język francuski.
3. Konkursy realizowane są w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień.
4. Realizatorem konkursów jest Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu we współpracy z powiatowymi ośrodkami doradztwa nauczycieli oraz dyrektorami i nauczycielami szkół podstawowych i gimnazjalnych.
5. Wszelkie informacje o konkursach, w tym: regulamin, instrukcje, miejsca przeprowadzenia II i III etapu, wyniki i kwalifikacje do kolejnych etapów, będą przekazywane za pośrednictwem strony internetowej konkursów www.zdolnyslajak.interinfo.pl
6. Regulamin sporządzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2002 r. Nr 13, poz. 125, z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2017 r., poz. 1580) oraz w odniesieniu do konkursów języków obcych z opisem poziomów biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ, 2003).

§ 2**Cele konkursów**

1. Cele konkursu „zDolny Ślązak Gimnazjalista” to:
  - a) rozpoznanie uzdolnień uczniów;
  - b) rozbudzenie zainteresowań i rozwijanie uzdolnień uczniów szkół gimnazjalnych;
  - c) wdrażanie uczniów do samokształcenia oraz doskonalenia umiejętności kluczowych i ponadprzedmiotowych;
  - d) umożliwienie osiągnięcia przez ucznia sukcesu i ukierunkowanie jego kariery edukacyjnej;
  - e) stworzenie płaszczyzny pozytywnej i twórczej rywalizacji zarówno dla uczniów, jak i ich szkół;
  - f) propagowanie idei wspierania uzdolnień oraz promocja nauczycieli i szkół wspierających uzdolnienia.
2. Gimnazjalista staje przed życiową decyzją wyboru profilu dalszego kształcenia. Istotne jest więc trafne rozpoznanie własnych możliwości, swojego potencjału intelektualnego i obszaru zainteresowań, porównanie swoich osiągnięć z osiągnięciami uczniów z innych szkół i środowisk.
3. Konkurs jest regionalną formą wspierania uzdolnień uczniów na poziomie szkoły, powiatu i województwa dolnośląskiego.

§ 3**Rodzaje konkursów przedmiotowych**

1. W roku szkolnym 2018/2019 konkurs „zDolny Ślązak Gimnazjalista” będzie przebiegał w formule blokowo-przedmiotowej.
2. Eliminacje szkolne i powiatowe będą realizowane:
  - a) w bloku humanistycznym, z zakresu języka polskiego oraz historii z elementami wiedzy o społeczeństwie,
  - b) w bloku matematyczno-fizycznym, z zakresu matematyki i fizyki,
  - c) w bloku przyrodniczym, z zakresu chemii, z zakresu biologii i geografii,
  - d) z języka angielskiego,
  - e) z języka niemieckiego,
  - f) z języka francuskiego.
3. Przedmiotowa część finałowa obejmie dziesięć konkursów:
  - a) XVIII Dolnośląski Konkurs Polonistyczny,
  - b) XVIII Dolnośląski Konkurs Historyczny z elementami WOS,
  - c) XIX Dolnośląski Konkurs Matematyczny,
  - d) XVIII Dolnośląski Konkurs Fizyczny,
  - e) XVIII Dolnośląski Konkurs Biologiczny,

- f) XVIII Dolnośląski Konkurs Chemiczny,
- g) XVII Dolnośląski Konkurs Geograficzny,
- h) XII Dolnośląski Konkurs Języka Angielskiego,
- i) XII Dolnośląski Konkurs Języka Niemieckiego,
- j) VII Dolnośląski Konkurs Języka Francuskiego.

§ 4

Zgłoszenie szkoły do konkursów

1. Warunkiem koniecznym przystąpienia szkoły do konkursu jest jej zgłoszenie przez dyrektora szkoły.
2. Aby zgłosić szkołę do konkursu dyrektor szkoły powinien:
  - a) zalogować się na stronie edu.kuratorium.wroclaw.pl,
  - b) potwierdzić zapoznanie się z regulaminem,
  - c) wpisać dane kontaktowe koordynatora dla odpowiednich części konkursu,
  - d) funkcję koordynatora może pełnić dyrektor lub osoba/y przez niego wyznaczone. W każdej części konkursu dostęp do możliwości logowania w elektronicznym systemie konkursów otrzymuje przynajmniej jedna osoba. Funkcję koordynatora wszystkich konkursów może pełnić jedna osoba. Zadania koordynatora określają zapisy regulaminu dotyczące przebiegu poszczególnych etapów konkursu.
3. W dniu **30 września 2018 r. o godz. 16.00** dostęp do systemu rejestracji szkół zostanie zamknięty.
4. Szkoła, która nie dokona zgłoszenia w terminie, nie może uczestniczyć w konkursie nie będzie miała możliwości pobrania zestawów, jak i przestania wyników swoich uczniów.
5. Brak zgłoszenia szkoły uniemożliwia jednocześnie udział jej uczniów w I etapie konkursu w macierzystej szkole.
6. Dyrektor, który nie zgłosił udziału szkoły w konkursie, powinien umożliwić wszystkim swoim uczniom, zainteresowanym konkursem, uczestnictwo w nim w innej szkole.
7. Dyrektor szkoły zgłasza Przewodniczącemu WKK w formie pisemnej prośbę o zgodę na dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu szkolnego dla ucznia niepełnosprawnego.
8. Dane osobowe uczestników konkursu są przetwarzane na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. nr 13, poz. 125, z 2009 r. nr 126, poz. 1041, z 2014 r. poz. 1290 oraz z 2017 r. poz. 1580).

9. Administratorem zebranych danych osobowych jest Dolnośląski Kurator Oświaty z siedzibą przy pl. Powstańców Warszawy 1, 53-153 Wrocław.

§ 5

Przebieg konkursów

1. Konkurs składa się z trzech etapów: eliminacji szkolnych, eliminacji powiatowych i finałów wojewódzkich.
2. Etap I (eliminacje szkolne) przeprowadzany jest przez szkolne komisje konkursowe w zgłoszonych szkołach. Dyrektorzy lub koordynatorzy pobierają szkolne arkusze konkursowe ze strony internetowej konkursów www.zdolnyslazak.interinfo.pl. Arkusze te w zabezpieczony sposób będą udostępnione do pobrania w formacie PDF na dwa dni przed terminem konkursu. Dyrektor lub koordynator przygotowuje odpowiednią liczbę arkuszy konkursowych. Konkurs przeprowadza Szkolna Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora szkoły zgodnie z instrukcją zamieszczoną w regulaminie.
3. Etap II (eliminacje powiatowe) przeprowadzany jest przez powiatowe komisje. Miejsca przeprowadzenia eliminacji powiatowych zostaną opublikowane na stronie internetowej zdolnyslazak.interinfo.pl
4. Etap III (finał wojewódzki) jest etapem złożonym z 10 konkursów przedmiotowych. Uczniowie kwalifikowani są do finałów przedmiotowych na podstawie wskaźników z poszczególnych przedmiotów. Zasady kwalifikacji zostały opisane w § 8 pkt 2. Finał przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa. Dalsze informacje dotyczące finałów znajdują się w regulaminach przedmiotowych. Miejsca, godziny rozpoczęcia i czasy trwania finałów publikowane będą na stronie internetowej konkursów.
5. Uczniowskie arkusze konkursowe II i III etapu będą kodowane. Sposób kodowania umożliwi każdemu uczniowi wgląd do swojej zeskanowanej pracy, która będzie udostępniana przez koordynatora konkursu w szkole.
6. Wszyscy uczniowie uczestniczą w konkursie na tych samych jednolitych zasadach.
7. W przypadku udziału uczniów niepełnosprawnych lub przewlekle chorych Wojewódzka Komisja Konkursowa dostosowuje indywidualne potrzeby tych uczniów na wniosek Dyrektora szkoły.
8. Podczas eliminacji powiatowych i finałów wojewódzkich uczeń zobowiązany jest okazać ważną legitymację szkolną lub inny ważny dokument tożsamości.
9. Na każdym etapie konkursu uczeń może używać własnego prostego kalkulatora (kalkulator prosty umożliwi wykonanie wyłącznie dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia, ewentualnie obliczanie procentów lub pierwiastków kwadratowych z liczb).

10. Nie dopuszcza się stosowania innych pomocy, w tym telefonów komórkowych, poza przekazanymi przez organizatorów lub wskazanymi w regulaminie.
11. W razie nieprzestrzegania regulaminu uczestnik będzie zdyskwalifikowany. Decyzję o dyskwalifikacji podejmują członkowie komisji obecni na sali, odnotowując to w protokole. Zdyskwalifikowany uczestnik opuszcza salę, a jego praca nie liczy się w dalszej procedurze kwalifikacji.
12. W przypadku spóźnienia uczestnik może wziąć udział w konkursie pod warunkiem, że nikt wcześniej nie opuścił miejsca przeprowadzania danego etapu. Czas trwania etapu nie zostaje wydłużony.

§ 6

Komisje konkursowe, ich zadania i tryb powoływania

1. Wojewódzka Komisja Konkursowa (WKK).

- 1) WKK powołuje Dolnośląski Kurator Oświaty.
- 2) W skład WKK wchodzi Przewodniczący oraz członkowie WKK.
- 3) Do zadań członków Wojewódzkiej Komisji Konkursowej należy:
  - a) opracowanie projektu regulaminów przedmiotowych konkursów,
  - b) opracowanie narzędzi konkursowych na I, II i III etap konkursu oraz kluczy odpowiedzi i kryteriów punktowania zadań,
  - c) sprawdzenie zadań II i III etapu konkursu,
  - d) organizacja i przeprowadzenie zawodów finałowych konkursu.
- 4) Do zadań Przewodniczącego WKK należy:
  - a) kierowanie pracą WKK,
  - b) czuwanie nad prawidłowym i zgodnym z regulaminem przebiegiem konkursu,
  - c) koordynacja działań związanych z przeprowadzeniem każdego etapu konkursu,
  - d) wskazanie miejsc przeprowadzania etapów powiatowego i finałowego poszczególnych konkursów,
  - e) powołanie Przewodniczących Powiatowych Komisji Konkursowych,
  - f) zatwierdzanie wyników poszczególnych etapów,
  - g) kwalifikacja uczniów do kolejnych etapów konkursu,
  - h) współpraca ze szkolnymi i powiatowymi komisjami konkursowymi,
  - i) dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu finałowego dla uczniów z niepełnosprawnością,
  - j) rozpatrywanie skarg, wniosków i odwołań.
- 5) Listy laureatów konkursu zatwierdza Dolnośląski Kurator Oświaty.

2. Powiatowa Komisja Konkursowa (PKK)

- 1) Przewodniczącego Powiatowej Komisji Konkursowej powołuje przewodniczący WKK.
- 2) Przewodniczący PKK powołuje członków komisji konkursowej. W skład PKK mogą wchodzić nauczyciele i doradcy metodyczni.
- 3) Przebieg zawodów powiatowych może obserwować członek WKK oddelegowany przez przewodniczącego WKK.
- 4) Przewodniczący PKK odpowiada za prawidłową realizację II etapu konkursu w swojej placówce, zgodnie z instrukcją znajdującą się w regulaminie.
- 5) Do zadań Powiatowej Komisji Konkursowej należy:
  - a) współpraca z WKK w zakresie organizacji etapu powiatowego konkursu,
  - b) organizacja i przeprowadzenie eliminacji powiatowych konkursu,
  - c) dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu powiatowego dla uczniów z niepełnosprawnością,
  - d) przesłanie do WKK protokołów i prac konkursowych zawodów II etapu w dniu danego konkursu.

3. Szkolna Komisja Konkursowa (SKK)

- 1) Szkolną Komisję Konkursową powołuje Dyrektor szkoły.
- 2) Przewodniczącym SKK jest Dyrektor lub wyznaczony przez niego koordynator.
- 3) Do zadań Szkolnej Komisji Konkursowej należy:
  - a) powieszenie arkusza konkursowego dla każdego uczestnika konkursu w swojej szkole,
  - b) zabezpieczenie poufności arkusza konkursowego do czasu konkursu,
  - c) dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu szkolnego dla uczniów z niepełnosprawnością,
  - d) przeprowadzenie konkursu zgodnie z instrukcją znajdującą się w regulaminie,
  - e) sprawdzenie prac uczniów zgodnie z kluczem odpowiedzi opublikowanym na stronie konkursu,
  - f) sporządzenie protokołu (formularz z regulaminu) z załączoną imienną listą uczestników konkursu (protokół wraz z pracami uczniów powinien być przechowywany w szkole do końca roku szkolnego,
  - g) wpisanie do bazy internetowej (zgodnie z instrukcją) uczestników konkursu wraz z liczbą uzyskanych punktów (za pomocą formularza na stronie konkursów) w ciągu 5 dni roboczych od dnia konkursu.
W piątym dniu od daty I etapu danego konkursu o godz. 16.00 formularz do wpisywania wyników zostanie zamknięty.
- 4) Za prawidłową realizację zadań SKK odpowiada Przewodniczący SKK.
- 5) Przebieg zawodów szkolnych i powiatowych może obserwować członek WKK oddelegowany przez przewodniczącego WKK.

4. Wszystkie etapy mogą podlegać obserwacji i kontroli prowadzonej przez pracowników Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.
5. Wyniki wszystkich etapów konkursu mogą być weryfikowane przez Przewodniczącą WKK.

§ 7

Harmonogram konkursów

1. Konkursy przebiegają zgodnie z harmonogramem zamieszczonym na stronie konkursów.

Etapy konkursu	szkolny	powiatowy	wojewódzki
Blok Humanistyczny			
XVIII Dolnośląski Konkurs Polonistyczny	24.10.2018	14.11.2018	09.01.2019 – część pisemna
XVIII Dolnośląski Konkurs Historyczny z elementami WOS			19-20.02.2019 – część ustna 17.01.2019
Blok Matematyczno-Fizyczny			
XIX Dolnośląski Konkurs Matematyczny	22.10.2018	15.11.2018	27.02.2019
XVIII Dolnośląski Konkurs Fizyczny			19.01.2019
Blok Przyrodniczy			
XVII Dolnośląski Konkurs Geograficzny	23.10.2018	16.11.2018	16.02.2019
XVIII Dolnośląski Konkurs Biologiczny			11.01.2019
XVIII Dolnośląski Konkurs Chemiczny			23.02.2019
Języki obce			
XII Dolnośląski Konkurs Języka Angielskiego	17.10.2018	19.11.2018	07.01.2019 – część pisemna 14.02.2019 – część ustna
XII Dolnośląski Konkurs Języka Niemieckiego	18.10.2018	20.11.2018	18.01.2019 – część pisemna 15.02.2019 – część ustna
VII Dolnośląski Konkurs Języka Francuskiego	26.10.2018	21.11.2018	16.01.2019 – część pisemna 25.02.2019 – część ustna

2. Etapy szkolne konkursu rozpoczynają się o godz. **10.00**. Etapy powiatowe konkursu rozpoczynają się o godz. **12.00**.

3. Eliminacje szkolne trwają **60** minut, a powiatowe **90** minut (od momentu rozdania arkuszy konkursowych do momentu zebrania prac). **W przypadku języków obcych eliminacje szkolne trwają 45 minut, a powiatowe 60 minut.**
4. Harmonogram konkursów może ulec zmianie. Terminy poszczególnych konkursów będą na bieżąco aktualizowane na stronie konkursu.

§ 8

Kwalifikowanie uczestników do kolejnych etapów konkursu i ogłaszanie wyników

1. Udział uczniów na etapie szkolnym jest dobrowolny i powinien wynikać z ich decyzji. Uczeń może wziąć udział w każdym z bloków konkursu.
2. Do kolejnych etapów konkursu kwalifikuje się uczestników z najlepszymi wynikami na poprzednim etapie, którzy uzyskali kwalifikacyjne minimum punktowe. Minimum kwalifikacyjne do następnego etapu ustalane jest na możliwie najwyższym poziomie liczby uzyskanych punktów, przy którym liczba zakwalifikowanych uczniów nie jest mniejsza od:
  - **5%** uczestników etapu szkolnego przy kwalifikacji do etapu powiatowego (Uwaga! Liczba ta liczona jest osobno w każdym rejonie konkursu, stąd minima kwalifikacyjne w różnych rejonach mogą się różnić.) Do etapu powiatowego kwalifikują się również wszyscy, którzy zdobyli co najmniej 80% możliwych do zdobycia punktów.
  - **10%** uczestników etapu powiatowego przy kwalifikacji do finału z każdego przedmiotów.

Kwalifikacji dokonuje się przedmiotowo, wykorzystując wskaźnik, obliczany z poniższego algorytmu.

$$W=A + \frac{B}{C} A$$

A – suma zdobytych punktów z bloku

B – suma zdobytych punktów z przedmiotu

C – maksymalna możliwa do zdobycia liczba punktów z przedmiotu

Powyższy sposób wyliczenia (na podstawie algorytmu) nie dotyczy konkursów języków obcych.

- **50%** uczestników finału matematycznego, fizycznego, biologicznego, chemicznego, geograficznego i historycznego przy wyłanianiu laureatów konkursu,

- 50% uczestników części pisemnej finału polonistycznego przy kwalifikacji do części ustnej,
- 80% uczestników części ustnej finału polonistycznego przy wyłanianiu laureatów konkursu,
- 50% uczestników części pisemnej finału językowego (języki angielski, niemiecki i francuski) przy kwalifikacji do części ustnej,
- 80% uczestników części ustnej finału językowego (języki angielski, niemiecki i francuski) przy wyłanianiu laureatów konkursu.

Uwaga!

W przypadku niższej liczebności uczestników etapu szkolnego przyjmuje się odmiennie zasady kwalifikacji.

Przy liczebności **500–4 000 uczestników etapu szkolnego (dotyczy np. Konkursu Języka Niemieckiego)** minimum kwalifikacyjne do następnego etapu ustalone jest na możliwie najwyższym poziomie liczby uzyskanych punktów, przy którym liczba zakwalifikowanych uczniów nie jest mniejsza od:

- 10% uczestników etapu szkolnego przy kwalifikacji do etapu powiatowego (Uwaga! Liczba ta liczona jest osobno w każdym rejonie konkursu, stąd minima kwalifikacyjne w różnych rejonach mogą się różnić),
- 15% uczestników etapu powiatowego przy kwalifikacji do finału,
- 60% uczestników części pisemnej finału (jednak nie mniej niż 20 osób) przy kwalifikacji do części ustnej,
- 80% uczestników części ustnej finału przy wyłanianiu laureatów konkursu.

Przy liczebności **do 500 uczestników etapu szkolnego (dotyczy np. Konkursu Języka Francuskiego)**, minimum kwalifikacyjne do następnego etapu ustalone jest na możliwie najwyższym poziomie liczby uzyskanych punktów, przy którym liczba zakwalifikowanych uczniów nie jest mniejsza od:

- 20% uczestników etapu szkolnego przy kwalifikacji do etapu powiatowego (ten sam próg kwalifikacyjny dla wszystkich powiatów),
- 30% uczestników etapu powiatowego przy kwalifikacji do finału,
- 50% uczestników części pisemnej finału (jednak nie mniej niż 5 osób) przy kwalifikacji do części ustnej,
- 80% uczestników części ustnej finału przy wyłanianiu laureatów konkursu.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, WKK może dokonać kwalifikacji w inny sposób.
4. Finalistą konkursu jest uczeń, który uczestniczył w zawodach finałowych i zdobył co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia w całej części finałowej.

5. Laureaci konkursu otrzymują imienne zaproszenia (adresowane na szkołę) na uroczystą galę zakończenia konkursów.
6. Wyniki poszczególnych etapów konkursów, publikowane są na stronie internetowej zdolnyslazak.interinfo.pl

§ 9

Tryb pracy Wojewódzkiej Komisji Konkursowej

1. Przewodniczący WKK zobowiązuje członków WKK do przygotowania narzędzi konkursowych, sprawdzenia arkuszy powiatowych i przeprowadzenia poszczególnych zawodów finałowych.
2. Ocena prac uczniów w każdym z etapów konkursu ma charakter jawny i dokonywana jest w oparciu o opublikowany schemat i kryteria oceniania.
3. Podczas zawodów finałowych w sali, w której odbywa się konkurs, przebywa co najmniej dwóch członków WKK lub osoby do tego wyznaczone przez przewodniczącego WKK.
4. Przesłuchania finalistów w części ustnej powinny odbywać się w obecności komisji złożonej z co najmniej trzech osób - członków WKK lub wyznaczonych wizytatorów Kuratorium Oświaty.
5. W merytorycznych pracach komisji nie mogą uczestniczyć osoby niebędące członkami WKK.
6. Odpowiedzi ucznia w części ustnej finałów są oceniane osobno przez każdego członka komisji na podstawie jawnych kryteriów oceny, opisanych w regulaminach przedmiotowych konkursów.
7. Ostateczna ocena odpowiedzi ucznia w części ustnej finałów ustalana jest w drodze uzgodnienia ocen poszczególnych członków komisji. Ustalanie ocen przez zespół konkursowy następuje bezpośrednio po zakończeniu wystąpień wszystkich uczniów. W kwestiach spornych decyduje głos przewodniczącego zespołu. Punktacja za odpowiedzi ucznia w części ustnej finałów ustalona przez zespół konkursowy WKK jest ostateczna i nie podlega odwołaniu.
8. Wyniki każdej z części konkursu przesyłane są drogą elektroniczną na konta szkolne po zatwierdzeniu przez przewodniczącego WKK, a listy laureatów po zatwierdzeniu przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty.
9. Każdy z członków komisji kieruje się zasadą bezstronności, obiektywizmu i życzliwości w stosunku do wszystkich uczestników konkursu.
10. Z przebiegu każdego etapu konkursu sporządza się stosowne protokoły.
11. Wszystkich członków WKK obowiązuje bezwzględny nakaz zachowania tajemnicy służbowej związanej z poufnością narzędzi konkursowych i innych danych związanych z konkursem.

12. Do jakiegokolwiek upubliczniania informacji o konkursie w ramach WKK upoważniony jest jedynie przewodniczący WKK lub wskazany przez niego członek WKK.

§ 10

Bezpieczeństwo uczestników podczas konkursów

1. Zapewnienie bezpieczeństwa uczestników jest sprawą nadrzędną podczas przebiegu każdego etapu konkursu.
2. Zapewnienie uczestnikom konkursu opieki i bezpieczeństwa podczas dojazdu i powrotu z miejsca konkursu spoczywa na dorosłych opiekunach ucznia lub rodzicach/opiekunach prawnych.
3. Przewodniczący poszczególnych zespołów konkursowych zobowiązani są każdorazowo przed rozpoczęciem zawodów do:
  - a) zapytania o stan zdrowia uczestników, a po zgłoszeniu złego samopoczucia ucznia przekazania tej informacji jego opiekunowi oraz podjęcia stosownych działań,
  - b) wskazania uczestnikom drogi ewakuacyjnej i zadbania o drożność ciągu ewakuacyjnego,
  - c) poinstruowania uczniów podczas części praktycznych konkursu o zasadach zachowania BHP,
  - d) sprawdzenia i przygotowania sali pod kątem BHP,
  - e) upewnienia się, że wszyscy uczestnicy mają zapewnioną opiekę podczas powrotu do domu po etapie powiatowym i finałowym (jeśli nie, należy się skontaktować z rodzicem lub dorosłym opiekunem ucznia),
  - f) zwrócenia uwagi na inne specyficzne dla danego miejsca elementy, które mogą wpłynąć na stan bezpieczeństwa uczniów.
4. W pomieszczeniu, w którym odbywa się konkurs, obecne są zawsze co najmniej dwie osoby z komisji lub wskazane przez Przewodniczącego WKK.

§ 11

Tryb odwoławczy

1. Odwołanie od przebiegu i wyników konkursu może wносить uczeń lub w jego imieniu rodzic albo prawny opiekun.
2. Odwołanie wnosi się na piśmie, w oryginale, opatrzone czytelnym podpisem i adresem zwrotnym, do Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej:
**Przewodniczący WKK Konkursu „zDolny Ślązak Gimnazjalista”
Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu**

ul. Skarbowców 8a, 53-025 Wrocław oraz do wiadomości Dolnośląskiego Kuratora Oświaty:

Kuratorium Oświaty

Pl. Powstańców Warszawy 1, 50 – 153 Wrocław

w nieprzekraczalnym terminie **5 dni roboczych** (liczy się data stempla pocztowego) od dnia ogłoszenia wyników danego konkursu, w danym etapie. **Odwołaniu nie podlega punktacja przyznana uczniowi w części ustnej finałów.**

3. Odwołanie rozpatrywane jest przez Zespół Odwoławczy WKK złożony z członków WKK, powołanych przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, a jego skład każdorazowo tworzy przewodniczący WKK w zależności od etapu konkursu, bloku i przedmiotu.
4. Przewodniczący WKK pisemnie informuje zainteresowanych o wyniku odwołania w ciągu **7 dni roboczych** (liczy się data stempla pocztowego) od dnia zakończenia przyjmowania odwołań.
5. Odwołania, które nie mają oryginalnej formy pisemnej (np. przesłane faksem, pocztą elektroniczną lub zgłoszone telefonicznie) nie będą rozpatrywane.
6. W jednej sprawie można złożyć tylko jedno odwołanie.

§ 12

Uprawnienia laureatów i finalistów konkursu

1. Uprawnienia laureatów:
  - a. najwyższa pozytywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych z których uczeń otrzymał tytuł laureata konkursu „zDolny Ślązak Gimnazjalista” – art. 44j ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.),
  - b. zwolnienie z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego, a w przypadku języka obcego nowożytnego – z części trzeciej tego egzaminu – art. 44zx ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.),
  - c. przyjęcie w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadgimnazjalnej – art. 20d ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943) w związku z art. 149, 155, 165 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.).
2. Uprawnienia laureatów - uczniów szkoły podstawowej biorących udział w konkursach przedmiotowych „zDolny Ślązak Gimnazjalista” z przedmiotów: biologia, chemia, fizyka, geografia, historia i język francuski:
  - a. najwyższa pozytywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych z których uczeń otrzymał tytuł laureata konkursu „zDolny Ślązak Gimnazjalista” – art. 44j ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.),

b. zwolnienie z części trzeciej egzaminu ośmioklasisty – art. 44zx ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.) w przypadku uzyskania tytułu laureata w konkursie przedmiotowym z języka francuskiego,

c. przyjęcie w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej – art. 132 ustawy Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).

3. Uprawnienia finalistów:

Finaliści konkursów przedmiotowych „Zdolny Ślązak Gimnazjalista” otrzymują dodatkowe punkty w rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego na lata szkolne 2017/2018 – 2019/2020 do trzyletniego liceum ogólnokształcącego, czteroletniego technikum i branżowej szkoły I stopnia, dla kandydatów dotychczasowego gimnazjum (Dz. U. z 2017 r. poz. 586) oraz do szkół ponadpodstawowych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r. poz. 610).

§ 13

Sprawy różne

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyzję podejmuje Dolnośląski Kurator Oświaty na wniosek Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.

2. Dokumentacja wszystkich etapów winna być przechowywana do końca roku szkolnego, w którym przeprowadzana jest dana edycja konkursu.

Regulaminy przedmiotowe - wprowadzenie

Cele konkursów, odbywających się w ramach Konkursu zDolny Ślązak Gimnazjalista, są zorientowane na samego ucznia, jego rodziców lub opiekunów prawnych, nauczycieli przedmiotów, szkołę oraz instytucje, kreujące politykę oświatową w regionie. Uczniowie są najważniejszymi podmiotami tego przedsięwzięcia - mogą zaprezentować szeroko rozumiane kompetencje przedmiotowe, eksponować swoje kierunkowe zainteresowania i uzdolnienia, przez współzawodnictwo motywować się do dalszej pracy. Ich rodzice i nauczyciele otrzymują informację zwrotną o możliwościach uczniów, co pozwala w warunkach domowych i szkolnych stymulować dalszy ich rozwój, pomagać przy planowaniu dalszej ścieżki rozwoju edukacyjnego. Szkoła zyskuje prestiż, ale i podejmuje zobowiązanie, by inicjować działania na rzecz wspierania zainteresowań i uzdolnień, zaś władze oświatowe stają przed potrzebą planowania i realizacji systemowych rozwiązań, które pozwolą wpływać na naukowe ambicje młodych Dolnoślązaków, poszerzać ich horyzonty myślowe. Istotnym celem konkursów jest integrowanie środowiska oświatowego oraz kształtowanie tożsamości młodych mieszkańców regionu oraz wyrównywanie ich szans edukacyjnych.

W warstwie merytorycznej cele konkursu są zbieżne z wymaganiami ogólnymi i szczegółowymi podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów na III etapie edukacyjnym i etapach wcześniejszych. Mając świadomość, że z etapu na etap zmienia się charakter konkursu z egalitarnego na elitarny, rosną wymagania wobec uczestników. Jako organizatorzy konkursu chcemy, by wszystkie zainteresowane strony (nauczyciele, uczniowie i ich rodzice bądź opiekunowie) miały wystarczającą informację o przebiegu konkursu, więc przedstawiamy jego cele ogólne i szczegółowe na każdym etapie. Specyfika poszczególnych przedmiotów powoduje, że wymagania są różnie eksponowane. O ile wymagania ogólne zawsze sformułowane są językiem operacyjnym, eksponują wiedzę i umiejętności, które powinien mieć uczeń gimnazjum, przystępujący do konkursu, o tyle wymagania szczegółowe wskazują na umiejętności, albo treści przedmiotowe. Szczegółowy zakres wiedzy i umiejętności w zakresie każdego z przedmiotów jest opisany przez podstawę programową dla III etapu edukacyjnego oraz podaną literaturę poszczególnych przedmiotów. Na każdym z etapów uczestnik będzie musiał się wykazać umiejętnościami interdyscyplinarnymi wykraczającymi poza podstawowe wymagania dla każdego z przedmiotów.

Zapraszamy zatem wszystkich zainteresowanych do zapoznania się z wymaganiami, które zapewne pozwolą zrationalizować wysiłek na rzecz przygotowania się ucznia do udziału w konkursie.

Regulamin XVIII Dolnośląskiego Konkursu Polonistycznego „zDolny Ślązak Gimnazjalista”

Cele konkursu:

- doskonalenie głównych kompetencji polonistycznych, uwzględnionych w podstawie programowej: słuchania i mówienia, pisanie, czytania i odbioru tekstów kultury,
- rozwijanie zainteresowań kulturą i literaturą,
- doskonalenie umiejętności interpretowania i analizowania różnych tekstów kultury,
- doskonalenie umiejętności planowania wypowiedzi pisemnej i ustnej,
- rozwijanie wyobraźni i zdolności literackich,
- kształcenie umiejętności prezentowania własnych opinii i sądów na tematy związane z kulturą i literaturą,
- przygotowanie do samokształcenia i samooceny.
- kształtowanie tożsamości lokalnej młodych Dolnoślązaków.

Wymagania ogólne

W zakresie odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji uczeń:

- samodzielnie dociera do informacji, rozumie komunikaty o coraz bardziej skomplikowanej organizacji; podejmuje refleksję nad znaczeniem słów i dąży do ich dokładnego rozumienia; krytycznie ocenia zawartość komunikatów.

W zakresie analizy i interpretacji tekstów kultury uczeń:

- doskonali sprawność analizy i interpretacji tekstów kultury; wykorzystuje świadomie narzędzia, dzięki którym odczytuje lekturę w sposób samodzielny, świadomy i dojrzały; zna określone gatunki i konwencje literackie; wykorzystuje poznane pojęcia w refleksji o literaturze i wartościach; czyta teksty kultury odpowiadające charakterystycznej dla tego wieku wrażliwości z zakresu literatury młodzieżowej i popularnej; poznaje dzieła klasyczne ważne dla kultury polskiej i światowej.

W zakresie tworzenia wypowiedzi uczeń:

- prezentuje coraz wyraźniejszą świadomość funkcji środków językowych, które służą formułowaniu wypowiedzi; poszerza wiedzę o różnych odmianach polszczyzny i kształci umiejętność poprawnego wykorzystywania ich w różnych sytuacjach; pogłębia znajomość etyki mowy i etykiety języka; poznaje i tworzy nowe, coraz trudniejsze formy wypowiedzi.

TRĘŚCI - wymagania szczegółowe

Etap szkolny

Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem teksty literackie i użytkowe (o trudności adekwatnej do wieku);
- wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu;
- odróżnia informacje o faktach od opinii;
- rozpoznaje wypowiedzi o charakterze emocjonalnym i perswazyjnym;
- rozpoznaje wypowiedź argumentacyjną, wskazuje tezę, argumenty, wnioski;

- rozróżnia gatunki publicystyczne prasowe, radiowe i telewizyjne (artykuł, wywiad);
- czerpie dodatkowe informacje z przypisu;
- samodzielnie dociera do informacji; korzysta z różnych źródeł;
- zna funkcję słowników: języka polskiego, poprawnej polszczyzny, frazeologicznego, wyrazów obcych, synonimów i antonimów, terminów literackich;
- dostrzega negatywne konsekwencje używania wulgaryzmów; rozumie funkcję wyrazów zapożyczonych;
- przedstawia najistotniejsze treści wypowiedzi w takim porządku, w jakim występują one w tekście;
- charakteryzuje postać mówiącą w utworze;
- rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową;
- wskazuje użyte w utworze środki stylistyczne z zakresu słownictwa (neologizmy, archaizmy, zdrobnienia, zgrubienia, metafory), składni (powtórzenia, pytania retoryczne, różnego typu zdania i równoważniki zdań), fonetyki (rym, rytm, wyrazy dźwiękonaśladowcze);
- przypisuje utwór do właściwego rodzaju literackiego (epika, liryka, dramat);
- rozpoznaje utwór jako: przypowieść, pamiętnik, dziennik, komedię, dramat, tragedię, balladę, nowelę, hymn, powieść historyczną;
- rozpoznaje gatunki literatury popularnej: powieść lub opowiadanie obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy;
- wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny, monolog, dialog;
- przedstawia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury;
- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny i naukowy;
- rozpoznaje wyrazy wieloznaczne i rozumie ich znaczenie w tekście; dostrzega zróżnicowanie słownictwa - rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (wyrazy gwarowe, terminy naukowe, archaizmy i neologizmy, eufemizmy i wulgaryzmy, rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone;
- rozpoznaje w zdaniach i w równoważnikach zdań różne rodzaje podmiotów, orzeczeń, dopełnień, okoliczników oraz przydawkę;
- rozróżnia zdania złożone podrzędnie i współrzędnie, imiesłowowe równoważniki zdań, zdania bezpodmiotowe;
- odróżnia temat fleksyjny od końcówki;
- odróżnia czasowniki dokonane i niedokonane; rozpoznaje tryby i strony (czynną i bierną) czasownika oraz imiesłowu
- rozpoznaje temat słowotwórczy i formant w wyrazach pochodnych;
- opisuje odczucia, które budzi w nim dzieło;
- rozpoznaje problematykę utworu;
- stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie;
- przekształca części zdania pojedynczego w zdania podrzędne i odwrotnie, przekształca konstrukcje strony czynnej na bierną i odwrotnie,
- wprowadza do wypowiedzi partykuły, rozumiejąc ich rolę w modyfikowaniu znaczenia składników wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych - stosuje przecinki, myślniki;

- wykorzystuje wykrzyknik jako część mowy w celu wyrażenia emocji;
- stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników (w tym imiesłów), przymiotników, liczebników i zaimków; stosuje poprawne formy wyrazów w związkach składniowych (zgody i rzędu).

Etap powiatowy

Uczeń ma umiejętności wymagane na etapie szkolnym oraz:

- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;
- rozpoznaje różnice między fikcją a kłamstwem;
- tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis sytuacji i przeżyć, opis zwykłych przedmiotów i dzieł sztuki, charakterystyka postaci literackiej, filmowej, rzeczywistej, sprawozdanie z życia, rozprawka, podanie, życiorys i CV, dedykacja; Dostosowuje odmianę i styl języka do gatunku, w którym się wypowiada;
- stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat;
- rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;
- sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; zna granice stosowania slangu młodzieżowego;
- tworząc wypowiedź, dąży do precyzyjnego wyrażania zamierzonych treści, świadomie dobiera synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści;
- stosuje różne rodzaje zdań we własnych tekstach; dostosowuje szyk wyrazów i zdań składowych do wagi, jaką nadaje przekazywanym informacjom;
- wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych - stosuje średniki;
- zamienia mowę niezależną na zależną;
- wykazuje świadomość funkcji przekształcania różnych konstrukcji zdaniowych;
- operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych (rozwój psychiczny, moralny i fizyczny człowieka; społeczeństwo i kultura; region i Polska).

Etap wojewódzki

Uczeń ma umiejętności wymagane na etapie szkolnym i powiatowym oraz :

- rozpoznaje intencje wypowiedzi (aprobatę, dezaprobatę, negację, prowokację);
- dostrzega w wypowiedzi ewentualne przejawy agresji i manipulacji;
- tworzy wypowiedź argumentacyjną (formuluje tezę, przywołuje argumenty, zestawia wnioski);
- rozróżnia gatunki publicystyczne prasowe, radiowe i telewizyjne (w tym reportaży);
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych; wskazuje przykłady mieszania gatunków;
- uwzględnia w analizie specyfikę tekstów kultury przynależnych do następujących rodzajów sztuki: literatura, teatr, film, muzyka, sztuki plastyczne, sztuki audiowizualne;
- uzasadnia propozycję odczytania konkretnego tekstu kultury;
- uwzględnia w interpretacji potrzebne konteksty;
- dostrzega zróżnicowanie postaw społecznych, obyczajowych, narodowych, religijnych, etycznych, kulturowych i w ich kontekście określają swoją tożsamość;

- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie opowiadanie, zróżnicowany stylistycznie i funkcjonalnie opis dzieł sztuki, list motywacyjny;
- tworzy plan twórczy własnej wypowiedzi;
- przestrzega zasad etyki w różnych sytuacjach komunikacyjnych, m.in. zna konsekwencje stosowania form charakterystycznych dla elektronicznych środków przekazywania informacji (sms, e-mail, blog) - ma świadomość niebezpieczeństwa oszustwa i manipulacji powodowanych anonimowością uczestników komunikacji w sieci.

Finał konkursu składać się będzie z części pisemnej i ustnej. Część pisemna wymaga wypełnienia arkusza konkursowego, który zawiera pytania dotyczące dołączonego tekstu oraz napisania własnego wypracowania na zadany temat. Część ustna ma formę rozmowy z członkami Wojewódzkiej Komisji Konkursowej na tematy związane z podaną literaturą podmiotu.

Uczestnik drugiej części finału losuje bilet konkursowy z dwoma zadaniami, które dotyczą tekstów kultury, wskazanych w regulaminie. Wymagają one znajomości treści i formy tekstów, podstawowej wiedzy teoretycznoliterackiej i o sztuce w zakresie objętym podstawą programową dla gimnazjum, umiejętności formułowania własnych sądów i opinii o omawianych dziełach oraz nazywania emocji, jakie towarzyszą obcowaniu ze sztuką.

Uczestnik konkursu ma 10 minut na przygotowanie się do odpowiedzi i 10 minut na zaprezentowanie wiedzy i umiejętności przed członkami komisji. Komisja konkursowa w części ustnej będzie oceniać: zgodność wypowiedzi z tematem, trafność doboru treści, wartość merytoryczną, bogactwo językowe i pojęciowe towarzyszące analizie i interpretacji tekstów kultury, płynność i ekspresję wypowiedzi, umiejętność wyrażania własnych opinii i obrony prezentowanych stanowisk oraz kulturę prowadzenia dialogu.

Lista laureatów konkursu zostaje ustalona na podstawie łącznej sumy punktów (z części pisemnej i ustnej), zdobytej przez uczestników II części finału zgodnie z paragrafem 8 regulaminu.

Miejsce i szczegółowy harmonogram finału zostaną opublikowane w Internecie na stronie Konkursu zDolny Ślązak Gimnazjalista.

Lektury obowiązujące na etapie wojewódzkim konkursu:

1. Baczyński K. K., *Elegia o ...[chłopcu polskim], Co jest we mnie*
2. Białoszewski M., *Pamiętnik z powstania warszawskiego*
3. Bruegel P., *Ślepcy, Upadek Ikar*
4. Christie A., *Dwanaście prac Herkulesa*
5. Fink I., *Drzazga*
6. Friedrich C. D., *Wędrowiec nad morzem mgły*
7. Herbert Z., *Pan Cogito i wyobraźnia*
8. Iwaszkiewicz J., *Ikar*
9. Kaczmarek J., *Przypowieść o ślepcach*
10. Kleinbaum N.H., *Stowarzyszenie umarłych poetów*
11. Kochanowski J., *Treny (I, V, VII i VIII)*
12. Kołakowski L., *13 bajek z Królestwa Lajkonii, [tu:] Piękna twarz*
13. Krasicki I., *Żona modna*

14. Lem S., *Bajki robotów*, [tu:] *Bajka o maszynie cyfrowej, co ze smokiem walczyła*
15. Leśmian B. *Urszula Kochanowska, Dusiołek*
16. Lipska E., *Egzamin*
17. Malczewski J., *Thanatos*
18. Mickiewicz A., *Dziady cz. II, Świtezianka*
19. Miłosz Cz., *Piosenka o końcu świata, Moja wierna mowa*
20. Mrozek S., *Artysta, Stoń*
21. Musierowicz M., *Opium w rosole*
22. Pawlikowska-Jasnorzevska M., *Ogród, Narcyz*
23. *Romeo i Julia*, film, reż. B. Luhrmann
24. Różewicz T., *Prawa i obowiązki, Lament*
25. Schmitt E. E., *Oskar i pani Róża*
26. Staff L., *Deszcz jesienny, Odys*
27. Szekspir W., *Romeo i Julia*
28. Szyborska W., *Radość pisania, Sto pociech*
29. Tokarczuk O., *Prowadź swój pług przez kości umarłych*
30. Tolkien J. R. R., *Hobbit, czyli tam i z powrotem*

Literatura pomocnicza:

1. Podręczniki do języka polskiego dla gimnazjum dopuszczone do użytku przez MEN;
2. Bernacki M., Pawlus M., *Słownik gatunków literackich*, Bielsko-Biała 2000;
3. Chrząstowska B., Wystouch S., *Poetyka stosowana*, Warszawa 2000;
4. Chrząstowska B., Wystouch S., *Wiadomości z teorii literatury w analizie literackiej*, Warszawa 1974;
5. Kuziak M., Rzepczyński S., *Sztuka pisania po polsku. Poradnik praktyczny*, Warszawa 2008;
6. *Słownik poezji*, pod red. Agnieszki Nawrot, Kraków 2004.

Regulamin XVIII Dolnośląskiego Konkursu Historycznego z elementami WOS „zDolny Ślązak Gimnazjalista”

Cele konkursu

- rozwijanie zainteresowania historią i zagadnieniami społecznymi;
- poznanie życia ludzi na tle wydarzeń historycznych;
- poznanie form życia politycznego, społecznego, gospodarczego i sposobów sprawowania władzy na przestrzeni dziejów;
- pogłębienie wiedzy o dorobku materialnym swojej „Małej Ojczyzny”;
- rozumienie regionalnego odniesienia do historii Polski i Europy;
- wskazanie na cechy charakterystyczne europejskiego kręgu cywilizacyjnego i trwałość jego związków z dziejami Polski i Dolnego Śląska;
- dokonywanie samodzielnej oceny zjawisk historycznych na podstawie różnych źródeł;
- formułowanie własnych opinii i umiejętność ich obrony;

- kształtowanie tolerancji wobec odmiennych kultur, poglądów, zwyczajów oraz uznanie wartości pluralizmu w życiu społecznym;
- sprzyjanie samodzielnej refleksji na temat zjawisk społeczno-kulturalnych, wydarzeń politycznych i gospodarczych;
- kształtowanie tożsamości lokalnej młodych Dolnoślązaków.

Wymagania ogólne

Uczeń:

- zna fakty, wydarzenia, zjawiska, nazwy, postaci, pojęcia związane z wymaganym zakresem treści,
- sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa,
- dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłość w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym,
- koreluje zjawiska dotyczące dziejów Polski z występującymi na świecie,
- wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski;
- formułuje oceny i opinie o wydarzeniach, zjawiskach i postaciach,
- dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą,
- wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych; wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości dla rozumienia świata współczesnego,
- selekcjonuje fakty pod względem ich ważności,
- samodzielnie uogólnia, porównuje i wyciąga wnioski,
- posługuje się znanymi pojęciami zarówno w sytuacjach typowych, jak i nowych,
- argumentuje swoje wypowiedzi,
- zajmuje własnego stanowisko wobec faktów, wydarzeń i zjawisk,
- znajduje i wykorzystuje informacje na temat życia publicznego,
- rozumie demokratyczne zasady funkcjonowania państwa,
- rozpoznaje przypadki łamania norm demokratycznych i ocenia ich konsekwencje ,
- wyjaśnia znaczenie indywidualnej i zbiorowej aktywności obywateli,
- opisuje sposób działania władz publicznych i innych instytucji.

Treści – wymagania szczegółowe

Etap szkolny

1. Cywilizacje Bliskiego Wschodu.
2. Cywilizacja grecka.
3. Cywilizacja rzymska.
4. Dziedzictwo antyku.
5. Chrześcijaństwo.
6. Początki cywilizacji zachodniego chrześcijaństwa.
7. Bizancjum i Kościół wschodni.
8. Społeczeństwo średniowiecznej Europy.
9. Kultura materialna i duchowa łacińskiej Europy.
10. Polska pierwszych Piastów.
11. Polska dzielnicowa i zjednoczona.
12. Polska w dobie unii z Litwą.
13. Wielkie odkrycia geograficzne.

14. Humanizm i renesans.
15. Reformacja i kontrreformacja.
16. Polska i Litwa w czasach ostatnich Jagiellonów.
17. Społeczeństwo i ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
18. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII w.
19. Formy państwa nowożytnego.
20. Europa w XVIII w.
21. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVIII w.
22. Bunt poddanych – wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych.
23. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej.
24. Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII w.
25. Rewolucja francuska.
26. Przynależność polityczna Śląska od X do XX wieku.
27. Śląsk w granicach monarchii wczesnopiastowskiej.
28. Związki Piastów z dynastiami europejskimi.
29. Państwo Henryków Śląskich.
30. Zabytki Dolnego Śląska – romanizm i gotyk.
31. Być obywatelem.
32. Udział obywateli w życiu publicznym.
33. Wyborcy i wybory.
34. Naród i mniejszości narodowe.
35. Patriotyzm dzisiaj.
36. Państwo i władza demokratyczna.
37. Rzeczpospolita Polska jako demokracja konstytucyjna.

Etap powiatowy

1. Treści z etapu szkolnego.
2. Epoka napoleońska.
3. Europa po kongresie wiedeńskim.
4. Rozwój cywilizacji przemysłowej.
5. Europa i świat w XIX w.
6. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim.
7. Społeczeństwo dawnej Rzeczypospolitej w okresie powstań narodowych.
8. Życie pod zaborami.
9. Zabytki Dolnego Śląska – od renesansu do klasycyzmu.
10. Wybitne postaci związane z Dolnym Śląskiem.
11. System wyborczy i partyjny.
12. Władza ustawodawcza w Polsce.
13. Władza wykonawcza.
14. Władza sądownicza.
15. Samorządy i ich znaczenie.

Etap finałowy

1. Treści z etapu szkolnego i powiatowego.
2. Europa i świat na przełomie XIX i XX w.

3. I wojna światowa i jej skutki.
4. Rewolucje rosyjskie.
5. Sprawa polska w I wojnie światowej.
6. Konflikty na Śląsku na przestrzeni dziejów.
7. Zróżnicowanie społeczne i kulturowe Dolnego Śląska.
8. Dolny Śląsk po II wojnie światowej.
9. Szlaki kulturowe na Dolnym Śląsku.
10. Zabytki dolnośląskie - XIX i XX w.
11. Relacje Polski z innymi państwami po 1989 r.
12. Integracja europejska.
13. Polska w Unii Europejskiej.
14. Współpraca i konflikty międzynarodowe.
15. Problemy współczesnego świata.

Finał konkursu będzie miał formę pisemną i będzie polegał na wykonaniu różnego typu zadań zamkniętych i otwartych (w tym dłuższej wypowiedzi).

Literatura obowiązkowa:

1. Podręczniki do historii i WOS dla gimnazjum zatwierdzone przez MEN;
2. Atlasy historyczne dla gimnazjum;
3. Fastnacht-Stupnicka A., *Od św. Jadwigi do Marka Hłaski. Niezwykłe losy wybitnych ludzi na Dolnym Śląsku*, Wrocław 2007;
4. Galas A., Galas A., *Dzieje Śląska w datach*, Wrocław 2001;
5. Harasimowicz J., *Dolny Śląsk*, Wrocław 2007;
6. Pregiel P., Przerwa T., *Dzieje Śląska*, Wrocław 2005;
7. Samsonowicz H., Tazbir J., *Tysiącletnie dzieje*, Wrocław 2000;
8. Snoch B., *Szkolny słownik historyczny od pradziejów do roku 1795*, Warszawa 1995;
9. Snoch B., Skowronek J., *Szkolny słownik historyczny. Czasy porzobiorowe 1795 - 1918*, Warszawa 1997;
10. Topolski J., *Historia Polski*, Poznań 2003;
11. *Polska. Dzieje cywilizacji i narodu*, red. Marek Derwich, T. I-VI, Wydawnictwo Dolnośląskie, 2003.

Literatura uzupełniająca

1. Czaplinski M., Kaszuba E., Wąs G., Żerelik R., *Historia Śląska*, Wrocław 2002;
2. Herzig A., Ruchniewicz M., Ruchniewicz K., *Śląsk i jego dzieje*, Wrocław 2012;
3. *Dolny Śląsk. Monografia historyczna*, pod red. W. Wrzesińskiego, Wrocław 2006;
4. *Wybitni Wrocławianie. Z niemieckiej i polskiej historii miasta*, pod red. I. Lipman oraz J. Nowosielskiej-Sobel, Wrocław 2007.

Regulamin
XIX Dolnośląskiego Konkursu Matematycznego
„zDolny Ślązak Gimnazjalista”

Cele konkursu

- Rozwijanie wśród gimnazjalistów zainteresowania matematyką.
- Popularyzowanie wiedzy matematycznej.
- Wdrażanie ucznia do samodoskonalenia i poszerzania swojej wiedzy matematycznej.
- Przygotowanie gimnazjalisty do zdawania egzaminów zewnętrznych.
- Samoocena własnych celów i możliwości ich realizacji.
- Rozpoznawanie i wspieranie młodzieży uzdolnionej matematycznie.
- Integracja środowiska nauczycieli matematyki.
- Propagowanie regionalnych tradycji w obszarze wspierania uzdolnień.

Wymagania ogólne

Uczeń

- interpretuje i tworzy teksty o charakterze matematycznym,
- używa języka matematycznego do opisu rozumowania i uzyskanych wyników,
- używa prostych, dobrze znanych obiektów matematycznych, interpretuje pojęcia matematyczne i operuje obiektami matematycznymi,
- dobiera model matematyczny do prostej sytuacji, buduje model matematyczny danej sytuacji,
- stosuje strategię jasno wynikającą z treści zadania, tworzy strategię rozwiązania problemu,
- prowadzi proste rozumowania, podaje argumenty uzasadniające poprawność rozumowania.

Treści – wymagania szczegółowe**Etap szkolny**

1. Liczby wymierne dodatnie.
2. Liczby wymierne (dodatnie i niedodatnie).
3. Potęgi.
4. Pierwiastki.
5. Procenty.
6. Wyrażenia algebraiczne.
7. Równania.
8. Wykresy funkcji.
9. Statystyka opisowa i wprowadzenie do rachunku prawdopodobieństwa.
10. Figury płaskie.
11. Bryły.

Na etapie powiatowym i wojewódzkim mogą być ponadto przydatne następujące umiejętności:

- rozwiązywanie nierówności liniowych i ich układów,
- rozwiązywanie zadań tekstowych za pomocą nierówności liniowych,

- przekształcanie wyrażeń z wartością bezwzględną,
- rozwiązywanie równań, nierówności i ich układów – z wartością bezwzględną,
- rozwiązywanie prostych równań kwadratowych i wymiernych,
- obliczanie wartości złożonych wyrażeń arytmetycznych,
- szacowanie wartości wyrażeń zawierających liczby niewymierne,
- przekształcanie złożonych wyrażeń algebraicznych,
- stosowanie wzorów skróconego mnożenia dla drugich potęg,
- korzystanie z cech podzielności przez 4, 11, 25,
- stosowanie zależności między kątem środkowym i wpisanym, gdy oparte są na tym samym łuku,
- korzystanie z własności czworokąta wpisanego w okrąg i czworokąta opisanego na okręgu,
- obliczanie sumy miar kątów wewnętrznych n -kąta dla $n > 3$,
- obliczanie długości odcinków w bryłach.

Final konkursu będzie przebiegał w formie pisemnej na bazie zadań otwartych.

Literatura

1. Janowicz J., *Zbiór zadań konkursowych. Matematyka w gimnazjum*. GWO, Gdańsk 2005;
2. Janowicz J., *Matematyka w Gimnazjum. Zbiór zadań konkursowych. Część 2*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2011;
3. Pawłowski H., Tomalczyk W., *Zadania z matematyki dla olimpijczyków*, Index Books, Toruń 1992;
4. Pawłowski H., *Kółko matematyczne dla olimpijczyków*, Turpress, Toruń 1994;
5. Podręczniki matematyki dla gimnazjum;
6. Zadania konkursowe publikowane w czasopismach: *Matematyka, Matematyka w szkole, Delta, Magazyn Miłośników Matematyki*.

Regulamin XVIII Dolnośląskiego Konkursu Chemicznego „zDolny Ślązak Gimnazjalista”

Cele konkursu

Celem konkursu jest rozbudzenie zainteresowań uczniów przedmiotem, pogłębianie ich wiedzy chemicznej, a szczególnie doskonalenie umiejętności:

- obserwacji i wyjaśniania przebiegu zjawisk i procesów chemicznych, dostrzegania czynników wpływających na przebieg reakcji chemicznych;
- określania właściwości substancji spotykanych w życiu codziennym w powiązaniu z ich zastosowaniem i wpływem na środowisko;
- odczytywania informacji z różnych źródeł, analizowania ich i przetwarzania;
- dostrzegania użyteczności wiedzy chemicznej w życiu codziennym dla dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska przyrodniczego;

- stosowania zintegrowanej wiedzy przyrodniczej i umiejętności do:
  - formułowania problemów badawczych i hipotez;
  - planowania, przeprowadzenia i dokumentowania obserwacji i pomiarów z doświadczeń i eksperymentów;
  - analizowania i interpretowania danych uzyskanych w wyniku eksperymentu;
  - opracowania wyników oraz przedstawienie ich w różnorodnej, czytelnej formie;
  - formułowania wniosków, uogólnień na podstawie dostrzeżonych zależności.

Wymagania ogólne

Uczeń:

- zna pojęcia, zjawiska, procesy, nazwy chemiczne związane z wymaganym zakresem treści;
- poprawnie posługuje się podstawową terminologią chemiczną;
- opisuje właściwości substancji i wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych
- zna związek właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływ na środowisko naturalne;
- wykonuje obliczenia dotyczące praw chemicznych
- wykorzystuje wiedzę i umiejętności chemiczne do identyfikowania i rozwiązywania problemów w życiu codziennym, w sytuacjach typowych i nowych;
- bezpiecznie posługuje się sprzętem laboratoryjnym
- bezpiecznie posługuje się odczynnikami chemicznymi
- projektuje i przeprowadza doświadczenia chemiczne
- korzysta ze zrozumieniem z różnych źródeł informacji - tekstowych i graficznych (np. wykresów i diagramów, tabel, ilustracji i prostych schematów graficznych, filmów i fotografii);
- wyszukuje, porównuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje z różnych źródeł oraz formułuje wnioski na ich podstawie;
- prezentuje informacje chemiczne przy pomocy różnych metod, w tym wykresów, diagramów, schematów i prostych szkiców.

Treści – wymagania szczegółowe

Etap szkolny

1. Treści chemiczne z zakresu podstawy programowej przyrody (szkoła podstawowa).
2. Pracownia chemiczna – podstawowe szkło i sprzęt laboratoryjny
3. Zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni chemicznej.
4. Właściwości substancji będących głównymi składnikami stosowanych na co dzień produktów.
5. Obliczenia z wykorzystaniem pojęć: masa, gęstość, objętość.
6. Zjawisko fizyczne a reakcja chemiczna.
7. Mieszaniny substancji i ich sposoby rozdziálu.
8. Pierwiastek chemiczny a związek chemiczny.
9. Metale i ich stopy oraz niemetale.
10. Związek chemiczny a mieszanina.
11. Powietrze jako mieszanina jednorodna gazów.
12. Tlen i wodór - właściwości.
13. Azot – główny składnik powietrza.

14. Gazy szlachetne.
15. Tlenek węgla(IV) – właściwości i rola w przyrodzie.
16. Para wodna – higroskopijność i kondensacja.
17. Zanieczyszczenia powietrza – źródła naturalne i antropogeniczne.
18. Reakcje egzoenergetyczne i endoenergetyczne.
19. Reakcje syntezy, analizy i wymiany.
20. Ziarnista budowa materii i historyczny rozwój pojęcia atomu.
21. Masa atomowa i cząsteczkowa.
22. Budowa atomów i rozmieszczenie elektronów na powłokach.
23. Izotopy naturalne i sztuczne.
24. Jednostka masy atomowej (uściślenie definicji z uwzględnieniem znajomości terminu *izotop*).
25. Układ okresowy pierwiastków chemicznych. Zależność między budową atomu pierwiastka a jego położeniem w układzie okresowym; charakter chemiczny pierwiastków grup głównych.
26. Rodzaje wiązań chemicznych – wzory sumaryczne, strukturalne i elektronowe.
27. Znaczenie wartościowości przy ustalaniu wzorów związków chemicznych.
28. Prawo stałości składu związku chemicznego i prawo zachowania masy.
29. Równania reakcji chemicznych.
30. Stechiometria i obliczenia stechiometryczne.
31. Woda – właściwości i rola w przyrodzie. Zanieczyszczenia wód. Woda jako rozpuszczalnik.
32. Rozpuszczalność substancji w wodzie i szybkość rozpuszczania się substancji.
33. Rodzaje roztworów. Stężenie procentowe. Zwiększanie i zmniejszanie stężenia roztworów.
34. Elektrolity i nieelektrolity.
35. Budowa i właściwości najważniejszych kwasów beztlenowych i tlenowych. Ich dysocjacja jonowa. Kwaśne opady.
36. Budowa i właściwości najważniejszych wodorotlenków. Ich dysocjacja jonowa.
37. Odczyn roztworów. Skala pH.
38. Wzory i nazwy soli i ich dysocjacja jonowa.
39. Reakcje otrzymywania soli. Zastosowanie najważniejszych soli. Zapis jonowy reakcji chemicznych.

Etap powiatowy

1. Treści z etapu szkolnego.
2. Przewodnictwo cieplne i elektryczne metali.
3. Wpływ różnych czynników na metale; zjawisko korozji.
4. Wpływ czynników na szybkość reakcji chemicznych.
5. Obliczenia w oparciu o równania biegnące niestechiometrycznie.
6. Właściwości i zastosowania tlenku krzemu(IV).
7. Właściwości tlenku węgla(II).
8. Źródła, właściwości związków chemicznych i wpływ na środowisko przyrodnicze tlenku węgla(II), tlenku azotu(II), tlenku azotu(IV), freonów.
9. Mieszanina piorunująca.
10. Źródła zanieczyszczeń wód i metody oczyszczania wód.
11. Naturalne źródła węglowodorów.
12. Alkany – budowa i właściwości.

13. Alkeny i alkiny – budowa i właściwości.

Etap finałowy

1. Treści z etapu szkolnego i powiatowego.
2. Destylacja i chromatografia jako przykłady metod rozdzielania mieszanin.
3. Szkło jako przykład ciała bezpostaciowego.
4. Reakcje utleniania – redukcji. Dobieranie współczynników metodą bilansu elektronowego.
5. Średnia masa atomowa pierwiastka chemicznego oraz zawartość procentowa izotopów w pierwiastku chemicznym.
6. Zjawisko promieniotwórczości i rodzaje promieni. Promieniotwórczość naturalna i sztuczna. Okres półtrwania. Przemiany promieniotwórcze.
7. Wiązanie koordynacyjne i metaliczne.
8. Zjawisko asocjacji.
9. Mol – obliczenia z wykorzystaniem pojęcia mola. Stężenie molowe.
10. Mieszanie roztworów.
11. Moc elektrolitów ze względu na stopień i stałą dysocjacji.
12. Stopniowa dysocjacja słabych elektrolitów. Właściwości amfoteryczne niektórych wodorotlenków (np. wodorotlenku glinu czy wodorotlenku cynku).
13. Obliczenia związane ze stopniem, stałą dysocjacji i pH roztworu.
14. Amoniak i zasada amonowa.
15. Sole podwójne i potrójne. Wodorosole i hydroksosole. Hydraty.
16. Ustalanie wzoru empirycznego i rzeczywistego związku chemicznego.
17. Hydroliza i elektroliza soli.
18. Skrócony zapis jonowy reakcji chemicznych.
19. Tworzywa sztuczne i piroliza metanu.
20. Pochodne węglowodorów.
21. Substancje o znaczeniu biologicznym.

Etap finałowy konkursu będzie polegał na rozwiązaniu zadań obliczeniowych, problemów teoretycznych z wykorzystaniem podanych informacji, tekstów źródłowych oraz wykonaniu zadań laboratoryjnych w pracowni chemicznej.

Szkoła przesyła poświadczenie podpisane przez Dyrektora o ubezpieczeniu ucznia zakwalifikowanego do zawodów finałowych do dnia 15.01.2019r. pod adres: DODN, ul. Skarbowców 8a, 53-025 Wrocław, z dopiskiem „Finał Konkursu Chemicznego”. Bez poświadczenia o ubezpieczeniu **uczeń nie będzie dopuszczony do zawodów finałowych** ze względu na przepisy obowiązujące na Wydziale Chemii UW., związane z samodzielnym wykonywaniem zadań laboratoryjnych. Każdy uczeń może korzystać z własnego, prostego kalkulatora.

Literatura obowiązkowa:

1. Podręczniki do chemii dla gimnazjum dopuszczone do użytku przez MEN;
2. *Chemia w zadaniach i przykładach zbiór zadań z repetytorium dla gimnazjum*, Terasa Kulawik, Maria Litwin, Szarota Styka –Wlazole, wyd. NOWA ERA, Warszawa 2013;
3. *Zbiór zadań z chemii dla uczniów gimnazjum 1-3*, Gabriela Ciszak Renata Mikołajczyk, wyd. Nowa Era, Warszawa 2005;

4. *Zbiór zadań z chemii gimnazjum 1-3*, Maria A. Bigos, WSiP Warszawa 2002;
5. *Chemia – zbiór zadań dla gimnazjum 1-3*, Bożena Kupczyk, Wiesława Nowak, Maria Barbara Szczepaniak, wyd. Operon, Gdynia 2007;
6. *Tablice chemiczne*, W. Mizerski, Wyd. Adamantan, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca:

1. *101 szkolnych doświadczeń chemicznych*. D. Burnie, wyd. Muza S. A. , Warszawa 1997;
2. *Nowe nazewnictwo z chemii związków nieorganicznych i organicznych*, wyd. WSiP Warszawa 1994;
3. *Encyklopedia szkolna. Chemia*, Wyd. Zielona Sowa, Kraków 2005;
4. *Blaski i cienie promieniotwórczości*, A. Czerwiński, wyd. WSiP, Warszawa 1995.

Regulamin XVIII Dolnośląskiego Konkursu Fizycznego „zDolny Ślązak Gimnazjalista”

Cele konkursu

Celem konkursu jest rozbudzanie zainteresowań uczniów dziedziną fizyki, pogłębianie ich wiedzy fizycznej, a szczególnie doskonalenie umiejętności w zakresie:

- dostrzegania zjawisk fizycznych w życiu codziennym,
- obserwacji i wyjaśniania przebiegu zjawisk i procesów fizycznych zachodzących w otaczającym świecie,
- dostrzegania czynników wpływających na przebieg procesów fizycznych w środowisku przyrodniczym,
- stosowania zintegrowanej wiedzy przyrodniczej i umiejętności do:
  - formułowania problemów badawczych i hipotez,
  - planowania, przeprowadzania i dokumentowania obserwacji, doświadczeń i eksperymentów,
  - analizowania i interpretowania danych uzyskanych w wyniku eksperymentu,
  - opracowania wyników oraz przedstawienie ich w różnorodnej, czytelnej formie,
  - formułowania wniosków, uogólnień na podstawie dostrzeżonych zależności,
- popularyzowanie wiedzy fizycznej,
- wdrażanie ucznia do samodoskonalenia,
- samoocena własnych celów w kontekście możliwości ucznia,
- rozpoznawanie i wspieranie młodzieży wykazującej szczególne uzdolnienia w zakresie fizyki,
- propagowanie dorobku regionu w obszarze wspierania uzdolnień.

Wymagania ogólne**Uczeń:**

- wykorzystuje wielkości fizyczne do opisu poznanych zjawisk lub rozwiązania prostych zadań obliczeniowych,

- przeprowadza doświadczenia i wyciąga wnioski z otrzymanych wyników,
- wskazuje w otaczającej rzeczywistości przykłady zjawisk opisywanych za pomocą poznanych praw i zależności fizycznych,
- posługuje się informacjami pochodzącymi z analizy przeczytanych tekstów (w tym popularno-naukowych).

Treści – wymagania szczegółowe

Etap szkolny

1. Wielkości opisujące ruch ciał, prędkość, przyspieszenie i droga w ruchu jednostajnym i jednostajnie zmiennym (w różnych jednostkach).
2. Wykresy zależności prędkości, drogi i przyspieszenia od czasu w ruchu jednostajnym i jednostajnie zmiennym.
3. Przewidywanie rodzaju ruchu ciał na podstawie znajomości sił działających na nie – stosowanie trzech zasad dynamiki, siły oporu ruchu w opisie i wyjaśnieniu tego ruchu
4. Wnioskowanie o siłach działających na ciało na podstawie opisu ruchu i obliczanie ciężaru ciał.
5. Działanie i zastosowanie maszyn prostych.
6. Pojęcia energii kinetycznej, potencjalnej i mechanicznej, obliczenia, opis i wyjaśnianie zjawisk. Zasada zachowania energii mechanicznej.
7. Pojęcia pracy i mocy – zastosowanie do obliczeń, opisu i wyjaśniania zjawisk.
8. Pojęcia energii wewnętrznej, temperatury i ciepła, związek zmian energii wewnętrznej z wykonaną pracą i wymienionym ciepłem z otoczeniem.
9. Zjawisko przewodnictwa cieplnego i zjawisko konwekcji w cieczach i gazach.
10. Zjawiska topnienia, krzepnięcia, parowania, skraplania, sublimacji i resublimacji; pojęcia ciepła właściwego i ciepła przemiany fazowej, opis i obliczenia związane z tymi zjawiskami.
11. Budowa cząsteczkowa ciał stałych, cieczy i gazów.
12. Pojęcie gęstości, związek między masą, gęstością i objętością ciał stałych i cieczy, pomiary i obliczenia.
13. Zjawisko napięcia powierzchniowego.
14. Ciśnienie hydrostatyczne i atmosferyczne, prawo Pascala i jego zastosowanie.
15. Zjawisko powstawania siły wyporu w cieczach i gazach, zależność siły wyporu od objętości i gęstości (prawo Archimedesesa), pływalność ciał.
16. Sposoby elektryzowania ciał przez tarcie i dotyk, przepływ ładunku. Zasada zachowania ładunku, ładunek elementarny.
17. Oddziaływanie ładunków jednoimiennych i różnoimiennych.
18. Budowa przewodników i izolatorów elektrycznych.

Etap powiatowy.

1. Zakres treści etapu szkolnego.
2. Zjawisko przepływu prądu w przewodnikach, ruch elektronów swobodnych, natężenie prądu elektrycznego, napięcie elektryczne jako przyczyna przepływu prądu.
3. Związek natężenia prądu z napięciem elektrycznym i oporem przewodnika. Stosowanie prawa Ohma.
4. Praca i moc prądu elektrycznego, jednostki energii elektrycznej.
5. Proste obwody elektryczne, połączenia oporników, schematy.

6. Urządzenia zamieniające energię elektryczną na inne formy energii.
7. Oddziaływania magnesów trwałych, zasada działania kompasu, oddziaływanie magnesów na inne substancje.
8. Działanie przewodnika, w którym płynie prąd, na igłę magnetyczną, magnesy i inne substancje.
9. Działanie elektromagnesów i silników elektrycznych na prąd stały.

Etap finałowy

1. Treści etapu szkolnego i powiatowego
2. Zjawisko drgań, przemiany energii w ruchu drgającym. Przykłady ruchu drgającego.
3. Opis ruchu drgającego. Wielkości opisujące ruch drgający (harmoniczny). Analiza wykresów ruchu drgającego.
4. Zjawisko powstawania i rozchodzenia się fal mechanicznych; wykorzystanie wielkości fizycznych opisujących falę do opisu i obliczeń.
5. Mechanizm wytwarzania dźwięku w instrumentach muzycznych, wysokość i głośność dźwięku; słyszalność dźwięków – ultradźwięki i infradźwięki.
6. Porównanie rozchodzenia się fal mechanicznych i elektromagnetycznych.
7. Prostoliniowe rozchodzenia się światła, warunki powstawania cienia i półcienia.
8. Zjawisko odbicia światła od zwierciadeł i powierzchni chropowatych (rozproszenie światła), prawo odbicia i powstawanie obrazu pozornego, cechy obrazu.
9. Zwierciadło wklęsłe, odbicie i skupianie promieni, powstawanie obrazów wytworzonych przez zwierciadło wklęsłe, konstrukcja obrazów.
10. Zjawisko załamania światła przy przejściu z jednego ośrodka do drugiego, przyczyny załamania.
11. Soczewki skupiające i rozpraszające, ognisko i odległość ogniskowa.
12. Rodzaje obrazów wytwarzanych przy użyciu soczewek, konstrukcja obrazów.
13. Wady wzroku – krótkowzroczność i dalekowzroczność – korekcja.
14. Zjawisko rozszczepienia światła białego podczas przechodzenia przez pryzmat.
15. Prędkość światła w próżni jako największa prędkość w przyrodzie i największa szybkość przepływu informacji.
16. Rodzaje fal elektromagnetycznych, obszary zastosowania.

Etap finałowy konkursu będzie polegał na wyjaśnianiu problemów teoretycznych, rozwiązywaniu zadań rachunkowych, obserwowaniu i wyjaśnianiu prezentowanych doświadczeń lub samodzielny wykonaniu doświadczenia oraz interpretowaniu jego wyników z powołaniem się na zasady i prawa fizyczne. Poza przyborem do pisania finałisti proszeni są o przyniesienie, ołówka oraz podstawowych przyborów kreslarskich (linijka, kątomierz, cyrkiel).

Literatura

1. Błażejowski R., *100 prostych doświadczeń z wodą i powietrzem*, Wydawnictwo Naukowo – Techniczne, Warszawa 1991;
2. Brown R. J., *200 doświadczeń dla dzieci*, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999;
3. Dębowski R., *Fizyka w zadaniach*, oficyna wydawnicza – poligraficzna Adam, Warszawa 1999;

4. Dębowski R., *Fizyka w testach*, oficyna wydawnicza – poligraficzna Adam, Warszawa 1999;
5. Domański J., *Domowe zadania doświadczalne z fizyki*, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999;
6. Subieta D. R., *Zbiór zadań FIZYKA*, WSiP Warszawa 1999;
7. Kędrzyński T., *Nasze sprawdziany – Fizyka*, Wydawnictwo Piątek Trzynastego, Łódź 2001;
8. Salach J, Sagnowska B., *Zbiór zadań z fizyki dla uczniów gimnazjum i liceum profilowanego*, Wydawnictwo Zamiat Korepetycji, Kraków 2001;
9. Tokar D., Tokar B., Tokar J., *Fizyka w zadaniach doświadczalnych i doświadczeniach, cz. I, Elektrostatyka*, Wydawnictwo Nowik, Opole 2002;
10. Kaczorek H., *Testy z fizyki dla gimnazjum cz.1,2,3*, Wydawnictwo ZamKor, Kraków 2002;
11. Gołębiowski K., Trawiński R., *Konkursy fizyczne dla gimnazjów*, Wydawnictwo Aksjomat, Toruń 2008;
12. Kleiner A., *Zadania konkursowe dla uczniów gimnazjum z rozwiązaniami*, Wydawnictwo ZamKor, Kraków 2009.
13. Podręczniki przedmiotowe z fizyki dla gimnazjum.

Regulamin XVII Dolnośląskiego Konkursu Geograficznego „zDolny Ślązak Gimnazjalista”

Cele konkursu

Celem konkursu jest rozbudzenie zainteresowań geograficznych uczniów, pogłębianie ich wiedzy i umiejętności przedmiotowych oraz ponadprzedmiotowych, a w szczególności:

- rozwijanie umiejętności dostrzegania prawidłowości zachodzących w środowisku przyrodniczym oraz wyjaśniania zależności i związków przyczynowo-skutkowych w zakresie relacji człowiek – środowisko;
- budzenie zainteresowania uczniów problematyką związaną z warunkami życia i gospodarowania człowieka w środowisku przyrodniczym, w skali globalnej oraz regionalnej;
- kształcenie umiejętności analizowania oraz krytycznej oceny wpływu gospodarczej działalności człowieka na środowisko przyrodnicze (w różnych skalach przestrzennych), a także wskazywania sposobów jego ochrony;
- doskonalenie umiejętności lokalizowania miejsc na powierzchni Ziemi, czytania i porównywania treści map tematycznych oraz orientacji w przestrzeni geograficznej;
- doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł tekstowych i graficznych (np. map, wykresów i diagramów, tabel, zestawień statystycznych, ilustracji, prostych schematów graficznych, zdjęć - w tym zdjęć satelitarnych i lotniczych) oraz analizowania, interpretowania i przetwarzania zawartych w nich informacji;
- rozwijanie umiejętności prezentowania informacji geograficznych różnymi metodami;

- wdrażanie do prawidłowego postępowania się terminologią geograficzną;
- rozpoznawanie, wspieranie i promocja młodzieży uzdolnionej oraz zainteresowanej geografją;
- popularyzowanie wiedzy geograficznej;
- wdrażanie uczniów do samokształcenia i poszerzania swojej wiedzy.

Wymagania ogólne

Uczeń:

- zna fakty, pojęcia, zjawiska, procesy, nazwy geograficzne związane z wymaganym zakresem treści;
- poprawnie posługuje się podstawową terminologią geograficzną;
- wykazuje się orientacją w przestrzeni geograficznej w różnych skalach przestrzennych: lokalizuje miejsca na powierzchni Ziemi i na mapach (w tym mapach konturowych), orientuje się w ich wzajemnym położeniu, czyta i porównuje treści map ogólnogeograficznych, tematycznych, topograficznych i turystycznych;
- dostrzega i objaśnia prawidłowości zachodzące w środowisku przyrodniczym;
- opisuje i wyjaśnia różnicowanie warunków życia i gospodarowania człowiekiem w środowisku przyrodniczym, w skali globalnej i regionalnej;
- wyjaśnia zależności i związki przyczynowo-skutkowe w zakresie relacji człowiek – środowisko;
- analizuje oraz krytycznie ocenia wpływ gospodarczej i społecznej działalności człowieka na środowisko przyrodnicze (w różnych skalach przestrzennych: lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej);
- wskazuje sposoby ochrony środowiska przyrodniczego oraz rozwiązywania problemów społeczno-politycznych, w poczuciu odpowiedzialności za obecne i przyszłe środowisko życia;
- dostrzega i szanuje odmienne systemy wartości oraz sposoby życia innych narodów;
- interesuje się własnym regionem, jego środowiskiem przyrodniczym i dziedzictwem kulturowym;
- wykorzystuje wiedzę i umiejętności geograficzne do identyfikowania i rozwiązywania problemów w życiu codziennym, w sytuacjach typowych i nowych;
- korzysta ze zrozumieniem z różnych źródeł informacji - tekstowych i graficznych (np. planów i map, wykresów i diagramów, tabel i zestawień statystycznych, ilustracji i prostych schematów graficznych, filmów i fotografii, w tym zdjęć satelitarnych i lotniczych);
- wyszukuje, porównuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje z różnych źródeł oraz formułuje wnioski na ich podstawie;
- prezentuje informacje geograficzne przy pomocy różnych metod, w tym wykresów, diagramów, schematów i prostych szkiców.

Treści – wymagania szczegółowe

Etap szkolny

1. Treści geograficzne z zakresu podstawy programowej Przyrody (szkoła podstawowa).
2. Ziemia we Wszechświecie. Kształt i rozmiary Ziemi.
3. Ruchy Ziemi i ich następstwa. Rachuba czasu na Ziemi.

4. Mapa, plan i skala. Metody przedstawiania zjawisk na mapach.
5. Współrzędne geograficzne.
6. Ogólna orientacja na mapie świata - położenie najważniejszych obiektów geograficznych.
7. Sfery powłoki ziemskiej (atmosfera, litosfera, hydrosfera, biosfera) i ich budowa.
8. Związki i zależności między sferami powłoki ziemskiej.
9. Pogoda a klimat. Elementy pogody i klimatu.
10. Czynniki klimatotwórcze i ich wpływ na zróżnicowanie klimatyczne Ziemi.
11. Charakterystyka stref i typów klimatu na Ziemi.
12. Budowa wnętrza Ziemi.
13. Płytkowa budowa litosfery. Zjawiska wulkaniczne i sejsmiczne.
14. Podział dziejów Ziemi. Tabela stratygraficzna. Najważniejsze wydarzenia w dziejach Ziemi.
15. Skały i minerały. Podział genetyczny skał.
16. Oceany i morza. Ruchy wody morskiej.
17. Wody lądowe: rzeki, jeziora, wody podziemne. Lodowce i lądolody.
18. Czynniki rzeźbotwórcze i formy powstałe w efekcie ich działania.
19. Rzeźbotwórcze działanie wód płynących, fal morskich, wiatru, lądolodu i lodowców górskich.
20. Zróżnicowanie świata roślinnego i gleb na Ziemi.
21. Ziemia jako środowisko życia człowieka. Interakcje przyroda – człowiek – gospodarka.
22. Zasoby naturalne Ziemi i ich wykorzystanie.
23. Przegląd państw i regionów geograficznych na mapach świata.

Etap powiatowy

1. Treści z etapu szkolnego.
2. Położenie, środowisko geograficzne oraz zróżnicowanie ludnościowe kontynentów.
3. Relacje człowiek – przyroda – gospodarka w wybranych regionach i państwach świata (zgodnie z podstawą programową).
4. Podział polityczny Europy. Współpraca międzynarodowa i regionalna.
5. Zróżnicowanie regionalne, kulturowe i narodowościowe Europy (przyczyny i skutki).
6. Relacje człowiek – przyroda – gospodarka w wybranych regionach i państwach Europy (zgodnie z podstawą programową).

Etap finałowy

1. Treści z etapu szkolnego i powiatowego.
2. Mapa ogólnogeograficzna i polityczno-administracyjna Polski.
3. Położenie Polski na świecie i w Europie (geograficzne, polityczne).
4. Zróżnicowanie warunków środowiska przyrodniczego w Polsce i ich charakterystyka.
5. Ludność Polski. Sieć osadnicza.
6. Wybrane zagadnienia geografii gospodarczej Polski (zgodnie z podstawą programową).
7. Regiony geograficzne Polski i ich charakterystyka.
8. Charakterystyka przyrodnicza, społeczno-gospodarcza i ludnościowa Dolnego Śląska.
9. Elementy geografii turystyki. Najważniejsze regiony turystyczne oraz atrakcje turystyczno-krajoznawcze świata (w tym Polski). Turystyka a środowisko przyrodnicze.

Etap finałowy konkursu będzie się składać z dwóch części. W pierwszej uczestnicy rozwiążą zestaw zadań otwartych z zakresu tematycznego konkursu. W części drugiej pisemnie odpowiadzą na pytania dotyczące zdjęć, ilustracji i map prezentowanych na ekranie.

Uwaga: poza przyborem do pisania w kolorze czarnym lub niebieskim finaliści proszeni są o przyniesienie: długopisów (cienkopisów) w 2 innych kolorach (np. zielonym i czerwonym), ołówka oraz podstawowych przyborów kreślarskich (linijka, kątomierz, cyrkiel). Dopuszcza się także posiadanie przez uczniów prostych kalkulatorów.

Literatura i materiały źródłowe

1. Dąbrowska B., Zaniewicz Z., *Egzamin gimnazjalny 2016. Geografia. Vademecum*. Wyd. Operon, 2015 (lub wcześniejsze wydania)
2. *Encyklopedia geograficzna świata (tomy: Wszechświat; Ziemia)*. Wydawnictwo Opres, 1997
3. *Encyklopedyczny słownik szkolny. Geografia* (praca zbiorowa). Wydawnictwo Europa, 2002
4. *Geografia. Słownik encyklopedyczny* (praca zbiorowa). Wydawnictwo Europa, 2007
5. Flis J., *Słownik szkolny. Terminy geograficzne*. WSiP, 1999
6. Kądziołka J., Kocimowski K., Wołonciej E., *Świat w liczbach 2014*. WSiP, 2014 (lub wcześniejsze wydania)
7. Mizerski W., Żukowski J., Żukowska J., *Małe tablice. Geografia*, Wyd. Adamantan, 2015 (lub wcześniejsze wydania)
8. Mizerski W., Żukowski J., Żukowska J., *Tablice szkolne. Geografia*, Wyd. Adamantan, 2014 (lub wcześniejsze wydania)
9. *Geografia. Encyklopedia szkolna PWN*, red. Puskarz J., Wyd. Naukowe PWN, 2013 (lub wcześniejsze wydania)
10. *Tablice geograficzne*, (pod red. W. Mizerskiego i J. Żukowskiego), Wyd. Adamantan, 2014 (lub wcześniejsze wydania)
11. Warszzyńska J. (red.), *Geografia turystyczna świata*. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003
12. *Geografia. Multimedialna encyklopedia PWN*, Wyd. Naukowe PWN, 2008 (DVD)
13. Podręczniki geografii na poziomie gimnazjum (wraz z obudową multimedialną), atlasy geograficzne świata i Polski; roczniki statystyczne GUS;
14. zasoby geograficzne portalu edukacyjnego: <http://eduseek.interklasa.pl/przedmioty/geografia/>
zasoby portali: www.umwd.dolnyslask.pl/turystyka; www.ziemianarozdrozu.pl;
www.naszaziemia.pl
zasoby portalu geograficznego GeoZone: www.geozone.pl/geografia,geozone.html
zasoby serwisu Edukator: www.edukator.pl/Geografia,2497.html (geografia dla gimnazjów)
15. wybrane artykuły z prasy codziennej i czasopism (np. National Geographic, Polityka, Newsweek, Wiedza i Życie, Geografia w Szkole, Poznaj Świat) - część artykułów dostępna także na stronach internetowych.

**Regulamin
XVIII Dolnośląskiego Konkursu Biologicznego
„zDolny Ślązak Gimnazjalista”**

Cele konkursu

Celem konkursu jest rozbudzenie u uczniów zainteresowań biologicznych i pogłębianie ich wiedzy i umiejętności przedmiotowych a w szczególności:

- obserwacji, opisywania i analizowania różnorodności budowy i funkcji organizmów oraz środowisk ich życia;
- dostrzegania, wyjaśniania i interpretowania zjawisk oraz procesów biologicznych;
- analizowania zależności i związków przyczynowo - skutkowych zachodzących w świecie przyrody ożywionej;
- rozwiązywania problemów z wykorzystaniem zintegrowanej wiedzy przyrodniczej oraz wyrażania opinii i sądów;
- formułowania problemów badawczych i hipotez;
- planowania, prowadzenia i dokumentowania obserwacji i eksperymentów;
- analizowania danych i wyników doświadczeń oraz formułowania wniosków;
- wykorzystania wiedzy naukowej do rozwiązywania problemów życia codziennego;
- korzystania z tekstów źródłowych.

Wymagania ogólne

Uczeń:

- zna pojęcia, zjawiska, procesy biologiczne wymienione w podstawie programowej;
- poprawnie posługuje się terminologią naukową;
- zna różnorodność świata organicznego oraz budowę i rolę organizmów;
- dostrzega wpływ środowiska na budowę i funkcjonowanie organizmów;
- dostrzega, wyjaśnia i interpretuje zjawiska oraz procesy biologiczne;
- analizuje zależności i związki przyczynowo - skutkowe zachodzące w świecie przyrody ożywionej;
- rozwiązuje problemy z wykorzystaniem zintegrowanej wiedzy przyrodniczej
- wyraża opinie i sądy;
- formułuje problemy badawcze i hipotezy;
- planuje, prowadzi i dokumentuje obserwacje i eksperymenty;
- analizuje dane i wyniki doświadczeń
- formułuje wnioski;
- wykorzystuje wiedzę naukową do rozwiązywania problemów życia codziennego;
- korzysta z różnorodnych źródeł informacji;
- analizuje, przetwarza i interpretuje informacje;
- zna współczesne naukowe odkrycia biologiczne.

Treści – wymagania szczegółowe**Etap szkolny**

1. Związki chemiczne budujące żywą materię;

2. Podstawowe procesy życiowe organizmów – oddychanie, odżywianie , rozmnażanie, fotosynteza itp.
3. Budowa i funkcjonowanie komórek, tkanek, narządów, układów narządów;
4. Zależność pomiędzy budową a funkcją komórek, tkanek, narządów, układów narządów, ze szczególnym uwzględnieniem organizmu człowieka;
5. Zależność pomiędzy budową organizmów a środowiskiem życia;
6. Klasyfikacja organizmów, rozpoznawanie gatunków;
7. Populacja, relacje wewnątrzgatunkowe i międzygatunkowe;
8. Ekosystemy, ich struktura i funkcjonowanie;
9. Ochrona środowiska i przyrody.

Etap powiatowy

1. Związki chemiczne budujące żywą materię;
2. Podstawowe procesy życiowe organizmów – oddychanie, odżywianie , rozmnażanie, fotosynteza itp.
3. Budowa i funkcjonowanie komórek, tkanek, narządów, układów narządów;
4. Zależność pomiędzy budową a funkcją komórek, tkanek, narządów, układów narządów, ze szczególnym uwzględnieniem organizmu człowieka;
5. Zależność pomiędzy budową organizmów a środowiskiem życia;
6. Klasyfikacja organizmów, rozpoznawanie gatunków;
7. Populacja, relacje wewnątrzgatunkowe i międzygatunkowe;
8. Ekosystemy, ich struktura i funkcjonowanie;
9. Ochrona środowiska i przyrody;
10. Stan zdrowia i choroby;
11. Krążenie materii i przepływ energii w różnych układach przyrodniczych.

Etap finałowy

1. Związki chemiczne budujące żywą materię;
2. Podstawowe procesy życiowe organizmów - - oddychanie, odżywianie , rozmnażanie, fotosynteza itp.
3. Budowa i funkcjonowanie komórek, tkanek, narządów, układów narządów;
4. Zależność pomiędzy budową a funkcją komórek, tkanek, narządów, układów narządów, ze szczególnym uwzględnieniem organizmu człowieka;
5. Zależność pomiędzy budową organizmów a środowiskiem życia;
6. Klasyfikacja organizmów, rozpoznawanie gatunków;
7. Populacja, relacje wewnątrzgatunkowe i międzygatunkowe;
8. Ekosystemy, ich struktura i funkcjonowanie;
9. Ochrona środowiska i przyrody;
10. Stan zdrowia i choroby;
11. Krążenie materii i przepływ energii w różnych układach przyrodniczych;
12. Genetyka i inżynieria genetyczna;
13. Ewolucja życia.

Etap finałowy konkursu to rozwiązanie problemu praktycznego polegającego na planowaniu/ wykonaniu/ dokumentowaniu eksperymentu. Organizatorzy zapewniają niezbędne materiały.

Zakres treści artykułów z biologii z czasopism podanych w wykazie literatury obejmuje ostatni rok i będzie uwzględniany na każdym etapie konkursu.

Literatura:

1. Podręczniki z biologii na poziomie gimnazjum.
2. „Encyklopedia przyrodnicza Tajemnice natury”, Muza S.A., Warszawa, 1998;
3. „Encyklopedia Biologia”, Opracowanie zbiorowe, Greg Wydawnictwo 2006;
4. Stęplewska M., Mitoraj R., Encyklopedia szkolna, Biologia, Zielona Sowa, Kraków 2014;
5. Czasopisma popularnonaukowe: „Wiedza i Życie”, „Świat wiedzy”, „Przyroda Polska”, „Głos przyrody”, „Aura”.

Regulamin XII Dolnośląskiego Konkursu Języka Angielskiego XII Dolnośląskiego Konkursu Języka Niemieckiego VII Dolnośląskiego Konkursu Języka Francuskiego

Cele konkursów:

Celem konkursów jest rozbudzanie zainteresowań lingwistycznych oraz pogłębianie i rozszerzanie wiedzy przedmiotowej i umiejętności uczniów, a w szczególności:

1. podwyższanie kompetencji językowej i komunikacyjnej uczniów,
2. rozbudzanie zainteresowań językowych w obszarze życia codziennego, kultury, sztuki, literatury, geografii i historii państw anglo-, francusko- i niemieckojęzycznych,
3. rozwijanie sprawności komunikacyjnej: opisywania ludzi, przedmiotów i zjawisk, wyrażania własnych opinii oraz opisywania emocji w języku obcym,
4. kształtowanie postawy otwartości wobec innych kultur i wartości jakie utożsamiają promowanie tolerancji i międzynarodowych kontaktów;
5. uświadamianie źródeł zagrożeń i motywowanie do refleksji na temat charakteru problemów współczesnego świata,
6. wykorzystywanie wiedzy o kraju danego obszaru językowego oraz o kraju ojczystym,
7. rozwijanie umiejętności analizy, syntezy i interpretacji przedstawionych faktów,
8. rozwijanie umiejętności organizowania i prezentowania wypowiedzi ustnej i pisemnej przy wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy,
9. zachęcanie do samokształcenia i samooceny,
10. rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości językowe.

Na etapie szkolnym uczestnicy rozwiązują testy (j. angielski i j. niemiecki - poziom zadań: od A1 do B2 w skali ESOKJ, j. francuski – poziom zadań: A1 do B1) sprawdzające znajomość leksyki i gramatyki oraz wiedzę dotyczącą angielskiego, niemieckiego lub francuskiego obszaru językowego (kultura, literatura, historia, geografia). Zadania (typu zamkniętego) konstruowane

są w oparciu o założenia podstawy programowej dla gimnazjów z zakresu nauczania języków obcych. W części realizacyjnej uczestnik powinien wykazać umiejętnościami wykraczającymi poza podstawowe wymagania dla przedmiotu. Zadania konkursowe na etapie powiatowym mają charakter testów leksykalno- gramatycznych (j. angielski i j. niemiecki – poziom zadań: B1 i B2 w skali ESOKJ, j.francuski – A2 i B1) z komponentem realizacyjnym.

Na etapie powiatowym z języka angielskiego wymagana jest znajomość filmu pt. *Groundhog Day*, reż. Harold Ramis.

Finały konkursów języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego składać się będą z dwóch części: pisemnej (dla wszystkich finalistów) i ustnej, do której zostanie zakwalifikowanych nie mniej niż 50% uczestników z najlepszymi wynikami w części pisemnej.

Część pisemna trwa 120 minut i wymaga wypełnienia arkusza konkursowego, który zawiera komponent sprawdzający umiejętność czytania i słuchania ze zrozumieniem, pisanie oraz znajomość bardziej zaawansowanej gramatyki i leksyki. Finalista powinien wykazać się wiedzą wykraczającą poza merytoryczny zakres podstawy programowej dla gimnazjum i posiadać umiejętności językowe na poziomie B2 (wg skali ESOKJ).

Część ustna składa się z dwóch różnych zadań:

- prezentacji tematu związanego z materiałem stymulującym połączona z elementami dyskusji;
- rozmowy z innym uczestnikiem na jeden wspólnie wylosowany temat;

W tej części finału oceniane będą umiejętności: komunikacji, konwersacji, dyskusji, interpretacji i wyrażania opinii na podany temat w języku obcym oraz poprawność i bogactwo językowe.

Zakres tematyczny finałowych zadań konkursowych:

1. Człowiek – np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania.
2. Dom – np. jego położenie, pomieszczenia i ich wyposażenie.
3. Życie rodzinne i towarzyskie – np. członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, znajomi, czynności życia codziennego, formy spędzania wolnego czasu, święta i uroczystości.
4. Szkoła – np. przedmioty nauczania, życie szkoły.
5. Praca – np. popularne zawody i czynności z nimi związane, miejsce pracy.
6. Żywnienie – np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne.
7. Zakupy i usługi – np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie, kupowanie, reklama, korzystanie z usług, reklamacja.
8. Podróżowanie i turystyka – np. wycieczki, zwiedzanie, środki transportu, informacja turystyczna, orientacja w terenie.
9. Kultura – np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestniczenie w kulturze.
10. Środki masowego przekazu.
11. Sport – np. dyscypliny sportu, obiekty i sprzęt sportowy, imprezy sportowe.
12. Zdrowie – np. higieniczny tryb życia, samopoczucie, dolegliwości, choroby i ich leczenie.

13. Nauka i technika – np. wynalazki, podstawowe urządzenia techniczne i korzystanie z nich;
14. Świat przyrody – np. pogoda, rośliny, zwierzęta, krajobraz, ochrona środowiska naturalnego.
15. Elementy wiedzy o świecie i krajach danego obszaru językowego.

Lista laureatów konkursu zostaje ustalona na podstawie łącznej sumy punktów (z części pisemnej i ustnej), zdobytej przez uczestników drugiej części finału.

Szczegóły dotyczące poszczególnych finałów zostaną opublikowane na stronie internetowej konkursów: zdolnyslazak.interinfo.pl.

Oprócz obowiązkowej lektury pt. *The Fault in Our Stars* Johna Greena w przygotowaniu do finału Konkursu Języka Angielskiego przydatne są następujące pozycje:

- Britain: The country and its people, James O'Driscoll, Oxford University Press.
- Spotlight on Britain, Susan Sheerin, Jonathan Seath, Gill White, Oxford University Press.
- The American Ways: An Introduction to American Culture, Maryanne Kearny Datesman, Joann Crandall, Edward N. Kearny.
- The U.S.A.: customs and institutions, Ethel Tiersky, Martin Tiersky, Longman.
- Spotlight on the USA, Randee Falk, Oxford University Press.
- America in close-up, Eckhard Fiedler, Reimer Jansen, Mil Norman-Risch. Longman.
- Historia Stanów Zjednoczonych, Philip Jenkins. Wyd. UJ.
- English Grammar in Use, Raymond Murphy, Cambridge University Press.
- English Vocabulary in Use - pre- and intermediate, Stuard Redman, Cambridge University Press.
- FCE Use of English, Virginia Evans, Express Publishing
- Grammar for First Certificate, Louise Hashemi and Barbara Thomas, Cambridge University Press.
- First Certificate Language Practice, Michael Vince, Macmillan.
- Grammar and Vocabulary for Cambridge First, Luke Prodromou, Pearson.

W przygotowaniu do finału Konkursu Języka Niemieckiego przydatne są następujące pozycje:

- Grammatik? Kein Problem! cz. I i II, E. Reymont, E. Tomiczek.
- Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego, S. Bęza.
- Übungsgrammatik Deutsch, Helbig/ Buscha, Langenscheidt.
- Praktyczna gramatyka języka niemieckiego, Dreyer Schmitt, Hueber Polska.
- Kleine Deutsche Geschichte, Hagen Schulze, C. H. Beck München.
- Niemcy w świetle faktów i liczb, wersja polska i niemiecka, Societätsverlag.
- Menschen in Deutschland, Langenscheidt.
- Der kleine Duden. Mała gramatyka języka niemieckiego. Opracowanie polskie Grażyna i Roman Lewiczy, Wydawnictwo Szkolne PWN.
- Dzieje kultury niemieckiej, Czesław Karolak, Wojciech Kunicki, Hubert Orłowski, Wydawnictwo Naukowe PWN.

W przygotowaniu do finału Konkursu Języka Francuskiego przydatne są następujące pozycje:

- Gramatyka francuska dla młodzieży – Bescherelle junior, adaptacja polska G. Migdalska, Wydawnictwo Szkolne PWN.
- Repetytorium gramatyczne z języka francuskiego, M. Supryn- Klepcarz, Wydawnictwo Szkolne PWN.
- Français. Repetytorium tematyczno-leksykalne – M. Skoraszewski, WAGROS s.c.
- Dzieje kultury francuskiej, J. Kowalski, A. Loba, M. Loba, J. Prokop, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Historia Francji – J. Baszkiewicz. wyd. Ossolineum.
- Grammaire progressive du français - M. Gregoire, O. Thievenaz, M. Boulares, J-L. Ferot. Poziom A1-B1. Wydawnictwo CLE International.
- Vocabulaire progressif du français – nowa edycja, C. Miquel, A. Lete. Poziom A2-B1. Wydawnictwo CLE International.
- Civilisation progressive du français – nowa edycja, C. Carlo, M. Causa, J. Pecheur, R. Steele. Poziom A2-B1. Wydawnictwo CLE International.
- Denis C. Mayer - "Cles pour la France en 80 icones culturelles, wyd. Hachette 2010 (nowość, b.przydatna)
- Grammaire progressive du francais" niveau avance, M. Boulares, wyd. CLE international 2004 - książka + klucz.
- Vocabulaire progressif du francais" niveau avance , C. Miquel - wyd. CLE international, książka + klucz.
- Francja i wielcy Francuzi, Aleksander Hall. - Warszawa : Iskry, 2007.

REGULAMIN

XVI. EDYCJI DOLNOŚLĄSKICH KONKURSÓW

DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

zDolny Ślązaczek

W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

§ 1

Organizatorzy konkursów

1. Organizatorem konkursu jest Dolnośląski Kurator Oświaty na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2002 r. nr 13, poz. 125 z późn. zm.) we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego i Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu.
2. Konkursy **zDolny Ślązaczek** są konkursami wojewódzkim, skierowanymi do wszystkich uczniów klas IV–VIII szkół podstawowych z terenu województwa dolnośląskiego.
3. Konkursy realizowane są w ramach Dolnośląskiego Systemu Wspierania Uzdolnień.
4. Realizatorem konkursów jest Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu we współpracy z powiatowymi ośrodkami doradztwa nauczycieli oraz dyrektorami i nauczycielami szkół podstawowych.
5. Wszelkie informacje o konkursie, w tym: regulamin, instrukcje, miejsca przeprowadzenia II i III etapu, wyniki i kwalifikacje do kolejnych etapów, będą przekazywane za pośrednictwem strony internetowej konkursu – www.zdolnyslazak.interinfo.pl.
6. Regulamin sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2002 r. Nr 13, poz. 125 z późn. zm.) oraz, w odniesieniu do konkursów języków obcych, z opisem poziomów biegłości językowej Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ, 2003).

§ 2

Cele konkursów

1. Celem konkursów **zDolny Ślązaczek** jest:
  - a) rozbudzenie zainteresowań i rozwijanie uzdolnień uczniów szkół podstawowych;
  - b) wdrażanie uczniów do samokształcenia oraz doskonalenia umiejętności kluczowych;
  - c) rozpoznanie ukrytych uzdolnień uczniów i wspieranie ich rozwoju;
  - d) stworzenie płaszczyzny pozytywnej i twórczej rywalizacji zarówno dla uczniów, jak i ich szkół;
  - e) integrowanie środowiska edukacyjnego związanego z II etapem kształcenia;
  - f) propagowanie idei wspierania uzdolnień oraz promocja nauczycieli i szkół wspierających uzdolnienia.
2. Udział w konkursie daje okazję do samopoznania, porównania swoich osiągnięć z osiągnięciami uczniów z innych szkół i środowisk.
3. Konkurs jest regionalną formą wspierania uzdolnień uczniów na poziomie szkoły, powiatu i województwa dolnośląskiego.

§ 3

Rodzaje konkursów przedmiotowych

1. W roku szkolnym 2018/2019 konkursy **zDolny Ślązaczek** będą przebiegały w formule przedmiotowej.
2. Etapy szkolny, powiatowy i finałowy będą realizowane z:
  - a) języka polskiego,
  - b) matematyki,
  - c) języka angielskiego,
  - d) języka niemieckiego.

§ 4

Zgłoszenie szkoły do konkursu

1. Warunkiem koniecznym przystąpienia szkoły do konkursu jest jej zgłoszenie przez dyrektora szkoły.
2. Aby zgłosić szkołę do konkursu dyrektor szkoły powinien:
  - e) załogować się na stronie edu.kuratorium.wroclaw.pl,
  - f) potwierdzić zapoznanie się z regulaminem,
  - g) wpisać dane kontaktowe koordynatora odpowiednie części konkursu,
  - h) funkcję koordynatora może pełnić dyrektor lub osoba/y przez niego wyznaczone. W każdej części konkursu dostęp do możliwości logowania w elektronicznym systemie konkursów otrzymuje przynajmniej jedna osoba. Funkcję koordynatora wszystkich konkursów może pełnić jedna osoba. Zadania koordynatora określają zapisy regulaminu dotyczące przebiegu poszczególnych etapów konkursu.
3. W dniu **30 września 2018 r. o godz. 16.00** dostęp do systemu rejestracji szkół zostanie zamknięty.
4. Szkoła, która nie dokona zgłoszenia w terminie, nie może uczestniczyć w konkursie nie będzie miała możliwości pobrania zestawów, jak i przesłania wyników swoich uczniów.
5. Brak zgłoszenia szkoły uniemożliwia jednocześnie udział jej uczniów w I etapie konkursu w macierzystej szkole.
6. Dyrektor, który nie zgłosił udziału szkoły w konkursie, powinien umożliwić wszystkim swoim uczniom, zainteresowanym konkursem, uczestnictwo w nim w innej szkole.
7. Dyrektor szkoły zgłasza Przewodniczącemu WKK w formie pisemnej prośbę o zgodę na dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu szkolnego dla ucznia niepełnosprawnego.
8. Dane osobowe uczestników konkursu są przetwarzane na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji

oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. 2002 r. nr 13 poz.125 z późn. zm.)

9. Administratorem zebranych danych osobowych jest Dolnośląski Kurator Oświaty z siedzibą przy pl. Powstańców Warszawy 1, 53-153 Wrocław.

§ 5

Przebieg konkursów

1. Konkurs składa się z trzech etapów: eliminacji szkolnych, eliminacji powiatowych i finałów wojewódzkich.
2. Etap I (eliminacje szkolne) przeprowadzany jest przez szkolne komisje konkursowe w zgłoszonych szkołach. Dyrektorzy lub koordynatorzy pobierają szkolne arkusze konkursowe ze strony internetowej konkursów www.zdolnyslazak.interinfo.pl. Arkusze te w zabezpieczony sposób będą udostępnione do pobrania w formacie PDF na dwa dni przed terminem konkursu. Dyrektor lub koordynator przygotowuje odpowiednią liczbę arkuszy konkursowych. Konkurs przeprowadza Szkolna Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora szkoły zgodnie z instrukcją zamieszczoną w regulaminie.
3. Etap II (eliminacje powiatowe) przeprowadzany jest przez powiatowe komisje. Miejsca przeprowadzenia eliminacji powiatowych zostaną opublikowane na stronie internetowej www.zdolnyslazak.interinfo.pl
4. Etap III (finał wojewódzki) jest etapem złożonym z 10 konkursów przedmiotowych. Uczniowie kwalifikowani są do finałów przedmiotowych na podstawie wskaźników z poszczególnych przedmiotów. Zasady kwalifikacji zostały opisane w § 8 pkt 2. Finał przeprowadza Wojewódzka Komisja Konkursowa. Dalsze informacje dotyczące finałów znajdują się w regulaminach przedmiotowych. Miejsca, godziny rozpoczęcia i czasy trwania finałów publikowane będą na stronie internetowej konkursów.
5. Uczniowskie arkusze konkursowe II i III etapu będą kodowane. Sposób kodowania umożliwi każdemu uczniowi wgląd do swojej zeskanowanej pracy, która będzie udostępniana przez koordynatora konkursu w szkole.
6. Wszyscy uczniowie uczestniczą w konkursie na tych samych jednolitych zasadach.
7. W przypadku udziału uczniów niepełnosprawnych lub przewlekłe chorych Wojewódzka Komisja Konkursowa dostosowuje indywidualne potrzeby tych uczniów na wniosek Dyrektora szkoły.
8. Podczas eliminacji powiatowych i finałów wojewódzkich uczeń zobowiązany jest okazać ważną legitymację szkolną lub inny ważny dokument tożsamości.
9. Na każdym etapie konkursu uczeń może używać własnego prostego kalkulatora (kalkulator prosty umożliwia wykonanie wyłącznie dodawania, odejmowania,

- mnożenia, dzielenia, ewentualnie obliczanie procentów lub pierwiastków kwadratowych z liczb).
10. Nie dopuszcza się stosowania innych pomocy, w tym telefonów komórkowych, poza przekazanymi przez organizatorów lub wskazanymi w regulaminie.
  11. W razie nieprzestrzegania regulaminu uczestnik będzie zdyskwalifikowany. Decyzję o dyskwalifikacji podejmują członkowie komisji obecni na sali, odnotowując to w protokole. Zdyskwalifikowany uczestnik opuszcza salę, a jego praca nie liczy się w dalszej procedurze kwalifikacji.
  12. W przypadku spóźnienia uczestnik może wziąć udział w konkursie pod warunkiem, że nikt wcześniej nie opuścił miejsca przeprowadzania danego etapu. Czas trwania etapu nie zostaje wydłużony.

§ 6

Komisje konkursowe, ich zadania i tryb powoływania

1. Wojewódzka Komisja Konkursowa (WKK).

- 1) WKK powołuje Dolnośląski Kurator Oświaty.
- 2) W skład WKK wchodzi Przewodniczący oraz członkowie WKK.
- 3) Do zadań członków Wojewódzkiej Komisji Konkursowej należy:
  - e) opracowanie projektu regulaminów przedmiotowych konkursów,
  - f) opracowanie narzędzi konkursowych na I, II i III etap konkursu oraz kluczy odpowiedzi i kryteriów punktowania zadań,
  - g) sprawdzenie zadań II i III etapu konkursu,
  - h) organizacja i przeprowadzenie zawodów finałowych konkursu.
- 4) Do zadań Przewodniczącego WKK należy:
  - a) kierowanie pracą WKK,
  - b) czuwanie nad prawidłowym i zgodnym z regulaminem przebiegiem konkursu,
  - c) koordynacja działań związanych z przeprowadzeniem każdego etapu konkursu,
  - d) wskazanie miejsc przeprowadzania etapów powiatowego i finałowego poszczególnych konkursów,
  - e) powołanie Przewodniczących Powiatowych Komisji Konkursowych,
  - f) zatwierdzanie wyników poszczególnych etapów,
  - g) kwalifikacja uczniów do kolejnych etapów konkursu,
  - h) współpraca ze szkolnymi i powiatowymi komisjami konkursowymi,
  - i) dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu finałowego dla uczniów z niepełnosprawnością,
  - j) rozpatrywanie skarg, wniosków i odwołań.
- 5) Listy laureatów konkursu zatwierdza Dolnośląski Kurator Oświaty.

4. Powiatowa Komisja Konkursowa (PKK)

- 1) Przewodniczącego Powiatowej Komisji Konkursowej powołuje przewodniczący WKK.
- 2) Przewodniczący PKK powołuje członków komisji konkursowej. W skład PKK mogą wchodzić nauczyciele i doradcy metodyczni.
- 3) Przebieg zawodów powiatowych może obserwować członek WKK oddelegowany przez przewodniczącego WKK.
- 4) Przewodniczący PKK odpowiada za prawidłową realizację II etapu konkursu w swojej placówce, zgodnie z instrukcją znajdującą się w regulaminie.
- 5) Do zadań Powiatowej Komisji Konkursowej należy:
  - e) współpraca z WKK w zakresie organizacji etapu powiatowego konkursu,
  - f) organizacja i przeprowadzenie eliminacji powiatowych konkursu,
  - g) dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu powiatowego dla uczniów z niepełnosprawnością,
  - h) przesłanie do WKK protokołów i prac konkursowych zawodów II etapu w dniu danego konkursu.

5. Szkolna Komisja Konkursowa (SKK)

- 1) Szkolną Komisję Konkursową powołuje Dyrektor szkoły.
- 2) Przewodniczącym SKK jest Dyrektor lub wyznaczony przez niego koordynator.
- 3) Do zadań Szkolnej Komisji Konkursowej należy:
  - a) powielenie arkusza konkursowego dla każdego uczestnika konkursu w swojej szkole,
  - b) zabezpieczenie poufności arkusza konkursowego do czasu konkursu,
  - c) dostosowanie warunków przeprowadzenia etapu szkolnego dla uczniów z niepełnosprawnością,
  - d) przeprowadzenie konkursu zgodnie z instrukcją znajdującą się w regulaminie,
  - e) sprawdzenie prac uczniów zgodnie z kluczem odpowiedzi opublikowanym na stronie konkursu,
  - f) sporządzenie protokołu (formularz z regulaminu) z załączoną imienną listą uczestników konkursu (protokół wraz z pracami uczniów powinien być przechowywany w szkole do końca roku szkolnego,
  - g) wpisanie do bazy internetowej (zgodnie z instrukcją) uczestników konkursu wraz z liczbą uzyskanych punktów (za pomocą formularza na stronie konkursów) w ciągu 5 dni roboczych od dnia konkursu. **W piątym dniu od daty I etapu danego konkursu o godz. 16.00 formularz do wpisywania wyników zostanie zamknięty.**
- 4) Za prawidłową realizację zadań SKK odpowiada Przewodniczący SKK.
- 5) Przebieg zawodów szkolnych i powiatowych może obserwować członek WKK oddelegowany przez przewodniczącego WKK.

4. Wszystkie etapy mogą podlegać obserwacji i kontroli prowadzonej przez pracowników Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.
5. Wyniki wszystkich etapów konkursu mogą być weryfikowane przez Przewodniczącego WKK.

§ 7

Harmonogram konkursu

1. Konkursy przebiegają zgodnie z następującym harmonogramem:

Etapy konkursu	szkolny	powiatowy	wojewódzki
XVI Dolnośląski Konkurs Polonistyczny	15.10.2018	12.11.2018	13.02.2019
XVI Dolnośląski Konkurs Matematyczny	16.10.2018	13.11.2018	10.01.2019
IV Dolnośląski Konkurs Języka Angielskiego	17.10.2018	19.11.2018	14.01.2019 – część pisemna 22.02.2019 – część ustna
IV Dolnośląski Konkurs Języka Niemieckiego	18.10.2018	20.11.2018	21.01.2019 – część pisemna 21.02.2019 – część ustna

2. Etap szkolny konkursu rozpoczyna się o godz. **10.00**, etap powiatowy o godz. **12.00**
3. Eliminacje szkolne trwają **45** minut, a powiatowe **60** minut (od momentu rozdania arkuszy konkursowych, do momentu zebrania prac).
4. Harmonogram konkursów może ulec zmianie. Terminy poszczególnych etapów konkursu będą na bieżąco aktualizowane na stronie konkursów www.zdolnyslajak.interinfo.pl.

§ 8

**Kwalifikowanie uczestników do kolejnych etapów konkursu
i ogłaszanie wyników**

1. Udział uczniów w etapie szkolnym jest dobrowolny i powinien wynikać z ich decyzji.
2. Do kolejnych etapów konkursu kwalifikuje się uczestników z najlepszymi wynikami w poprzednim etapie, którzy uzyskali minimum kwalifikacyjne punktów. Minimum kwalifikacyjne do następnego etapu ustalone jest na możliwie najwyższym poziomie liczby uzyskanych punktów, przy którym liczba zakwalifikowanych uczniów nie jest mniejsza od:
  - **5%** uczestników etapu szkolnego przy kwalifikacji do etapu powiatowego (Uwaga! Liczba ta liczona jest osobno w każdym rejonie konkursu, stąd minima kwalifikacyjne w różnych rejonach mogą być różne). Do etapu powiatowego kwalifikują się również wszyscy, którzy zdobyli co najmniej 80% możliwych do zdobycia punktów.
  - **10%** uczestników etapu powiatowego przy kwalifikacji do finału z każdego przedmiotu.
  - **50%** uczestników finału matematycznego przy wyłanianiu laureatów konkursu,
  - **50%** uczestników finału polonistycznego przy wyłanianiu laureatów konkursu,
  - **50%** uczestników części pisemnej finału językowego (języki angielski, język niemiecki) przy kwalifikacji do części ustnej,
  - **80%** uczestników części ustnej finału językowego przy wyłanianiu laureatów konkursu.

Uwaga!

W przypadku niższej liczebności uczestników etapu szkolnego przyjmuje się odmienne zasady kwalifikacji.

Przy liczebności **poniżej 2500** uczestników etapu szkolnego (**dotyczy np. Konkursu Języka Niemieckiego**) minimum kwalifikacyjne do następnego etapu ustalone jest na możliwie najwyższym poziomie liczby uzyskanych punktów, przy którym liczba zakwalifikowanych uczniów nie jest mniejsza od:

- 10% uczestników etapu szkolnego przy kwalifikacji do etapu powiatowego
- (Uwaga! Liczba ta liczona jest osobno w każdym rejonie konkursu, stąd minima kwalifikacyjne w różnych rejonach mogą się różnić) oraz wszyscy, którzy zdobyli co najmniej 80% możliwych do zdobycia punktów,
- 20% uczestników etapu powiatowego przy kwalifikacji do finału,
- 50% uczestników części pisemnej finału (jednak nie mniej niż 20 osób) przy kwalifikacji do części ustnej,
- 80% uczestników części ustnej finału przy wyłanianiu laureatów konkursu.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach WKK może, za zgodą Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, dokonać kwalifikacji w inny sposób.
4. Finalistą konkursu jest uczeń, który uczestniczył w zawodach finałowych oraz zdobył co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia całej części finałowej.
5. Laureaci konkursu otrzymują imienne zaproszenia (adresowane na szkołę) na uroczystą galę zakończenia konkursów.
6. Wyniki poszczególnych etapów konkursów, z wyjątkiem konkursów języków obcych, publikowane są na stronie internetowej www.dodn.wroclaw.pl.
7. Wyniki poszczególnych etapów konkursów języków obcych publikowane są na stronie internetowej www.zdolnyslaczek.wsf.edu.pl.

§ 9

Tryb pracy Wojewódzkiej Komisji Konkursowej

1. Przewodniczący WKK zobowiązuje członków WKK do przygotowania narzędzi konkursowych, sprawdzenia arkuszy powiatowych i przeprowadzenia poszczególnych zawodów finałowych.
2. Ocena prac uczniów w każdym z etapów konkursu ma charakter jawny i dokonywana jest w oparciu o opublikowany schemat i kryteria oceniania.
3. Podczas zawodów finałowych w sali, w której odbywa się konkurs, przebywa co najmniej dwóch członków WKK lub osoby do tego wyznaczone przez przewodniczącego WKK.
4. Przesłuchania finalistów w części ustnej powinny odbywać się w obecności komisji złożonej z co najmniej trzech osób - członków WKK lub wyznaczonych wizytatorów Kuratorium Oświaty.
5. W merytorycznych pracach komisji nie mogą uczestniczyć osoby niebędące członkami WKK.
6. Odpowiedzi ucznia w części ustnej finałów są oceniane osobno przez każdego członka komisji na podstawie jawnych kryteriów oceny, opisanych w regulaminach przedmiotowych konkursów.
7. Ostateczna ocena odpowiedzi ucznia w części ustnej finałów ustalana jest w drodze uzgodnienia ocen poszczególnych członków komisji. Ustalanie ocen przez zespół konkursowy następuje bezpośrednio po zakończeniu wystąpień wszystkich uczniów. W kwestiach spornych decyduje głos przewodniczącego zespołu. Punktacja za odpowiedzi ucznia w części ustnej finałów ustalona przez zespół konkursowy WKK jest ostateczna i nie podlega odwołaniu.
8. Wyniki każdej z części konkursu przesyłane są elektronicznie na konta szkoły po zatwierdzeniu przez przewodniczącego WKK, a listy laureatów po zatwierdzeniu przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty.

9. Każdy z członków komisji kieruje się zasadą bezstronności, obiektywizmu i życzliwości w stosunku do wszystkich uczestników konkursu.
10. Z przebiegu każdego etapu konkursu sporządza się stosowne protokoły.
11. Wszystkich członków WKK obowiązuje bezwzględny nakaz zachowania tajemnicy służbowej związanej z poufnością narzędzi konkursowych i innych danych związanych z konkursem.
12. Do jakiegokolwiek upubliczniania informacji o konkursie w ramach WKK upoważniony jest jedynie przewodniczący WKK lub wskazany przez niego członek WKK.

§ 10

Bezpieczeństwo uczestników podczas konkursów

1. Zapewnienie bezpieczeństwa uczestników jest sprawą nadrzędną podczas przebiegu każdego etapu konkursu.
2. Zapewnienie uczestnikom konkursu opieki i bezpieczeństwa podczas dojazdu i powrotu z miejsca konkursu spoczywa na rodzicach i opiekunach ucznia.
3. Szczegółowe kwestie związane z zapewnieniem właściwej opieki i bezpieczeństwa uczniów regulują odrębne przepisy.
4. Przewodniczący poszczególnych komisji zobowiązani są każdorazowo przed rozpoczęcie zawodów do:
  - a) zapytania o stan zdrowia uczestników, a po zgłoszeniu złego samopoczucia ucznia przekazania tej informacji jego opiekunowi oraz podjęcia stosownych działań,
  - b) wskazania uczestnikom drogi ewakuacyjnej i zadbania o drożność ciągu ewakuacyjnego,
  - c) poinstruowania uczniów podczas części praktycznych konkursu o zasadach zachowania BHP,
  - d) sprawdzenia i przygotowania sali pod kątem BHP,
  - e) zapytania, czy wszyscy uczestnicy mają zapewnioną opiekę podczas powrotu do domu po etapie powiatowym i finałowym (jeśli nie, należy się skontaktować z rodzicem lub dorosłym opiekunem ucznia),
  - f) zwrócenia uwagi na inne specyficzne dla danego miejsca elementy, które mogą wpłynąć na stan bezpieczeństwa uczniów.
5. W pomieszczeniu, w którym odbywa się konkurs, obecne są zawsze co najmniej dwie osoby z komisji lub wskazane przez Przewodniczącego WKK.

§ 11

Tryb odwoławczy

1. Odwołanie od przebiegu i wyników konkursu może wносить uczeń lub w jego imieniu rodzic albo prawny opiekun.
2. Odwołanie wnosi się na piśmie, w oryginale, opatrzone czytelnym podpisem i adresem zwrotnym, do Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej:

Przewodniczący WKK Konkursu zDolny Ślązaczek
Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
ul. Skarbowców 8a, 53-025 Wrocław

oraz do wiadomości Dolnośląskiego Kuratora Oświaty
Kuratorium Oświaty

Pl. Powstańców Warszawy 1, 50–153 Wrocław

w nieprzekraczalnym terminie **5 dni roboczych** (liczy się data stempla pocztowego) od dnia ogłoszenia wyników danego konkursu na danym etapie.

3. **Odwołaniu nie podlega punktacja przyznana uczniowi w części ustnej finału.** Odwołanie rozpatrywane jest przez Zespół Odwoławczy WKK złożony z członków WKK, powołanych przez Dolnośląskiego Kuratora Oświaty, a jego skład każdorazowo tworzy przewodniczący WKK.
4. Przewodniczący WKK pisemnie informuje zainteresowanych o wyniku odwołania w ciągu **7 dni roboczych** (liczy się data stempla pocztowego) od dnia zakończenia przyjmowania odwołań.
5. Odwołania, które nie mają oryginalnej formy pisemnej (np. przesłane faksem, pocztą elektroniczną lub zgłoszone telefonicznie) nie będą rozpatrywane.
6. W jednej sprawie można złożyć tylko jedno odwołanie.

§ 12

Uprawnienia laureatów i finalistów konkursu

1. Uprawnienia laureatów:

- a. najwyższa pozytywna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych z których uczeń otrzymał tytuł laureata konkursu zDolny Ślązaczek— art. 44j ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.).
- b. zwolnienie z danego zakresu odpowiedniej części egzaminu ośmioklasisty, a w przypadku języka obcego nowożytnego – z części trzeciej tego egzaminu – art. 44zx ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.).
- c. przyjęcie w pierwszej kolejności do publicznej szkoły ponadpodstawowej – art. 132 ustawy Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).

2. Uprawnienia finalistów.

Finaliści konkursów przedmiotowych otrzymują dodatkowe punkty w rekrutacji do szkół ponadpodstawowych zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego do publicznych przedszkoli, szkół i placówek (Dz. U. z 2017 r. poz. 610).

§ 13

Sprawy różne

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem decyzję podejmuje Dolnośląski Kurator Oświaty na wniosek Przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
2. Dokumentacja wszystkich etapów winna być przechowywana do końca roku szkolnego, w którym przeprowadzana jest dana edycja konkursu.

Regulaminy przedmiotowe – wprowadzenie

Cele konkursów *zDolny Ślązaczek* są zorientowane na samego ucznia, jego rodziców lub opiekunów prawnych, nauczycieli przedmiotów, szkołę oraz instytucje, kreujące politykę oświatową w regionie. Uczniowie są najważniejszymi podmiotami tego przedsięwzięcia - mogą zaprezentować szeroko rozumiane kompetencje przedmiotowe, eksponować swoje kierunkowe zainteresowania i uzdolnienia, przez współzawodnictwo motywować się do dalszej pracy. Ich rodzice i nauczyciele otrzymują informację zwrotną o możliwościach uczniów, co pozwala w warunkach domowych i szkolnych stymulować dalszy ich rozwój, pomagać przy planowaniu dalszej ścieżki rozwoju edukacyjnego. Szkoła zyskuje prestiż, ale i podejmuje zobowiązanie, by inicjować działania na rzecz wspierania zainteresowań i uzdolnień, zaś władze oświatowe stają przed potrzebą planowania i realizacji systemowych rozwiązań, które pozwolą wpływać na naukowe ambicje młodych Dolnoślązaków, poszerzać ich horyzonty myślowe. Istotnym celem konkursów jest integrowanie środowiska oświatowego oraz kształtowanie tożsamości młodych mieszkańców regionu oraz wyrównywanie ich szans edukacyjnych.

W warstwie merytorycznej cele konkursu są zbieżne z celami ogólnymi i szczegółowymi podstaw programowych z poszczególnych przedmiotów na II etapie edukacyjnym. Mając świadomość, że z etapu na etap zmienia się charakter konkursu z egalitarnego na elitarny, rosną wymagania wobec uczestników. Jako organizatorzy konkursu chcemy, by wszystkie zainteresowane strony (nauczyciele, uczniowie i ich rodzice bądź opiekunowie) miały wystarczającą informację o przebiegu konkursu, więc przedstawiamy jego cele ogólne i szczegółowe na każdym etapie. Na każdym z etapów uczestnik będzie musiał się wykazać umiejętnościami interdyscyplinarnymi wykraczającymi poza podstawowe wymagania dla każdego z przedmiotów.

Zapraszamy zatem wszystkich zainteresowanych do zapoznania się z eksponowanymi wymaganiami, które zapewne pozwolą zrationalizować wysiłek na rzecz przygotowania się ucznia do udziału w konkursie.

**Regulamin
XVI Dolnośląskiego Konkursu
dla Uczniów Szkół Podstawowych
zDolny Ślązaczek
Język polski**

Etap szkolny - wymagania

W zakresie odbioru wypowiedzi:

- określa temat i główną myśl tekstu,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,
- identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy,
- rozpoznaje formy gatunkowe (zaproszenie, życzenia i gratulacje, zawiadomienie i ogłoszenie, instrukcje, w tym przepis),
- odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych,
- odróżnia informacje o faktach od opinii,
- wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte),
- rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi,
- wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście (w tym rozpoznaje w nim prawdę lub fałsz),
- dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity).
- rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik),
- rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, pojedyncze i złożone (współrzędnie i podrzędnie), równoważniki zdań – i rozumie ich funkcje,
- rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście,
- rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; oddziela temat fleksyjny od końcówki,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy;
- rozpoznaje imiesłowowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;

W zakresie analizy i interpretacji tekstów kultury uczeń:

- nazywa swoje reakcje czytelnicze (np. wrażenia, emocje),
- konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami,
- wyraża swój stosunek do postaci,
- dostrzega swoistość artystyczną dzieła,
- odróżnia fikcję artystyczną od rzeczywistości,

- odróżnia realizm od fantastyki,
- rozpoznaje w tekście literackim: porównanie, przenośnię, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy i objaśnia ich rolę,
- rozpoznaje: wers, zwrotkę (strofę), rym, rytm, refren; odróżnia wiersz rymowany i nierymowany (biały),
- omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia,
- charakteryzuje i ocenia bohaterów,
- identyfikuje: opowiadanie, powieść, baśń, legendę, mit, bajkę, fraszkę, wiersz, przysłowie, komiks,
- odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym,
- objaśnia morał bajki oraz samodzielnie formułuje przesłanie baśni.

W zakresie tworzenia wypowiedzi uczeń:

- tworzy spójne teksty na tematy poruszane na zajęciach – związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury,
- formułuje pytania do tekstu,
- tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), pamiętnik i dziennik (pisane z perspektywy bohatera literackiego lub własnej), list oficjalny, proste sprawozdanie (np. z wycieczki, z wydarzeń sportowych), opis postaci, przedmiotu, krajobrazu, ogłoszenie, zaproszenie, prosta notatka,
- stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy gatunkowej (w tym wydziela akapity),
- sporządza plan odtwórczy wypowiedzi (ramowy i szczegółowy),
- rozróżnia i poprawnie zapisuje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące,
- przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, a także zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu,
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki i używa ich we właściwych kontekstach,
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym,
- poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika.

Etap powiatowy

Treści i wymagania z etapu szkolnego, a ponadto :

W zakresie odbioru wypowiedzi:

- rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny i naukowy.
- rozpoznaje w zdaniach i w równoważnikach zdań różne rodzaje podmiotów, orzeczeń, dopełnień, okoliczników oraz przydawkę – rozumie ich funkcje,
- rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: komedia, fraszka, pieśń, tren, ballada, – i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich;
- wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog,

- zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.
- rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie.

W zakresie analizy i interpretacji tekstów kultury uczeń:

- wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych z zakresu słownictwa (neologizmów, archaizmów, zdrobnień, zgrubień, metafor),
- zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje.

W zakresie tworzenia wypowiedzi uczeń:

- stosuje poprawne formy odmiany rzeczowników, czasowników (w tym imiesłowów), przymiotników, liczebników i zaimków.
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych),
- odróżnia przykład od argumentu,
- zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie

Etap finałowy**Treści i wymagania z etapu szkolnego i powiatowego, a ponadto :****W zakresie odbioru wypowiedzi:**

- wyszukuje w wypowiedzi potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu.
- odróżnia czasowniki dokonane i niedokonane; rozpoznaje tryby i strony (czynną i bierną) czasownika oraz imiesłowy – wyjaśnia ich funkcje w tekście,
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny,
- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.
- interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia),
- dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł, felieton i określa ich podstawowe cechy,
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury,
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

W zakresie analizy i interpretacji tekstów kultury uczeń:

- charakteryzuje postać mówiącą w utworze,
- tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości

- myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych),
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych,
  - przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

W zakresie tworzenia wypowiedzi uczeń:

- tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: urozmaicone kompozycyjnie i fabularnie opowiadanie, opis sytuacji i przeżyć, charakterystyka postaci literackiej,
- stosuje zasady organizacji tekstu zgodne z wymogami gatunku, tworząc spójną pod względem logicznym i składniowym wypowiedź na zadany temat,
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka, przemówienie, wywiad, reportaż, artykuł, felieton,
- formułuje pytania do tekstu,
- rozpoznaje i różni środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję.

Na etapie powiatowym i wojewódzkim uczeń obowiązywać będzie znajomość wymienionych tekstów kultury w całości:

1. Jan Brzechwa - „Akademia Pana Kleksa”
2. Ferenc Molnár - „Chłopcy z Placu Broni”
3. Mark Twain - „Przygody Tomka Sawyera”
4. Henryk Sienkiewicz - „W pustyni i w puszczy”
5. Mity greckie o: Prometeuszu, Syzyfie, Demeter i Korze, Dedalu i Ikarze, Heraklesie, Tezeuszu i Ariadnie, Orfeuszu i Eurydyce
6. Aleksander Fredo - „Paweł i Gaweł”, „Zemsta”
7. Ignacy Krasicki - „Przyjaciele”, „Żona modna” oraz wybrane bajki
8. Jan Kochanowski - wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII i VIII
9. Charles Dickens - „Opowieść wigilijna”
10. Adam Mickiewicz - „Pani Twardowska”, „Powrót taty”
11. Henryk Sienkiewicz - „Latarnik”
12. Eric-Emmanuel Schmitt – „Oskar i pani Róża”
13. Bolesław Prus – „Katarynka”
14. John Ronald Reuel Tolkien – „Hobbit, czyli tam i z powrotem”

**Regulamin
XVI Dolnośląskiego Konkursu
dla Uczniów Szkół Podstawowych
zDolny Ślązaczek
Matematyka**

Etap szkolny - wymagania**1. Liczby naturalne. Uczeń:**

- posługuje się rzymskim systemem zapisu liczb,
- stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań,
- wykonuje dzielenie z resztą,
- oblicza potęgi liczb naturalnych o wykładnikach naturalnych,
- wskazuje dzielniki i wielokrotności danej liczby,
- rozkłada liczby naturalne na czynniki pierwsze,
- szacuje wyniki działań,
- rozpoznaje liczby pierwsze i złożone,
- zna cechy podzielności,
- stosuje prawa działań: przemienność i łączność dodawania i mnożenia oraz rozdzielność mnożenia względem dodawania,
- porównuje i interpretuje liczby naturalne na osi liczbowej,
- zaokrągla liczby naturalne do danego rzędu,
- odczytuje i zapisuje liczby naturalne wielocyfrowe, również większe od milionów.

2. Liczby całkowite. Uczeń:

- stosuje liczby całkowite w kontekście praktycznym,
- interpretuje liczby całkowite na osi liczbowej,
- oblicza odległość liczb na osi liczbowej,
- porównuje liczby całkowite.

3. Liczby wymierne. Uczeń:

- opisuje część danej całości za pomocą ułamka,
- przedstawia ułamek jako iloraz liczb naturalnych, a iloraz liczb naturalnych jako ułamek,
- skraca i rozszerza ułamki zwykłe,
- sprowadza ułamki zwykłe do wspólnego mianownika lub licznika,
- przedstawia ułamki niewłaściwe w postaci liczby mieszanej i odwrotnie,
- zapisuje wyrażenia dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego i odwrotnie,
- zaznacza ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej oraz odczytuje wartości ułamków zwykłych i dziesiętnych zaznaczonych na osi liczbowej,
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego,
- zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne skończone,
- zaokrągla liczby dziesiętne z dokładnością do danego rzędu,

- porównuje ułamki (zwykłe i dziesiętne),
- wskazuje liczbę przeciwną do danej i liczbę odwrotną do danej
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki zwykłe,
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli ułamki dziesiętne,
- porównuje różnicowo i ilorazowo liczby wymierne,
- oblicza ułamek danej liczby wymiernej,
- oblicza liczbę, której część jest podana,
- oblicza potęgi liczb wymiernych dodatnich o wykładnikach naturalnych,
- oblicza wartości pierwiastków kwadratowych i sześciennych z liczb, które są odpowiednio kwadratami lub sześcianami liczb wymiernych,
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań.

4. Figury płaskie. Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa figury: punkt, prosta, półprosta, odcinek, łamana,
- rozpoznaje i rysuje odcinki i proste prostopadłe i równoległe,
- mierzy odległość punktu od prostej,
- zna kąty, potrafi je nazwać i narysować,
- stosuje w zadaniach własności kątów wierzchołkowych, odpowiadających, naprzemianległych i przyległych,
- rozpoznaje i nazywa trójkąty,
- ustala możliwość zbudowania trójkąta,
- stosuje twierdzenie o sumie miar kątów trójkąta,
- rozpoznaje i nazywa kwadrat, prostokąt, romb, równoległobok, trapez i deltoid,
- zna własności kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu i deltoidu oraz stosuje je w zadaniach,
- oblicza miary kątów,
- oblicza pola i obwody wielokątów,
- stosuje i zamienia jednostki pola,
- rozpoznaje figury wklęsłe i wypukłe,
- zna cięciwę, średnicę, promień koła i okręgu,
- zna pojęcie wielokąta foremnego.

5. Figury przestrzenne. Uczeń:

- rozpoznaje modele prostopadłościanów i sześciánów, zna ich własności,
- rysuje siatki prostopadłościanów i sześciánów,
- oblicz objętość i pole powierzchni prostopadłościanu i sześciánu,
- zamienia jednostki objętości i pojemności.
- wykorzystuje zależność między liczbą ścian, krawędzi i wierzchołków w graniastopach i ostrosłupach.

6. Obliczenia praktyczne. Uczeń:

- wykonuje obliczenia zegarowe,

- wykonuje obliczenia kalendarzowe,
- rozpoznaje lata przestępne i nieprzestępne, określa wieki,
- odczytuje temperaturę,
- zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości i masy,
- posługuje się pojęciem skali w zadaniach praktycznych,
- wykonuje proste obliczenia procentowe, również w kontekstach praktycznych.

7. Zadania tekstowe. Uczeń:

- czyta ze zrozumieniem informacje zawarte w treści zadania,
- wykonuje wstępne czynności ułatwiające rozwiązanie zadania, w tym rysunek pomocniczy lub wygodne dla siebie zapisanie informacji i danych z treści zadania,
- dostrzega zależności między podanymi informacjami,
- dzieli rozwiązanie zadania na etapy, stosując własne, poprawne, wygodne dla siebie strategie rozwiązania,
- do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody,
- weryfikuje wynik zadania tekstowego, oceniając sensowność rozwiązania,
- przedstawia pełne rozwiązanie zadania, a nie tylko sam wynik,
- formułuje precyzyjną odpowiedź, w razie potrzeby używając właściwej jednostki.

Etap powiatowy

Treści i wymagania z etapu szkolnego, a ponadto :

1. Liczby naturalne. Uczeń:

- stosuje cechy podzielności przez 4, 6, 15, itp,
- stosuje prawo rozdzielności mnożenia względem dodawania i odejmowania,
- oblicza NWW i NWD podanych liczb.

2. Liczby całkowite. Uczeń:

- wykonuje rachunki pamięciowe na liczbach całkowitych,
- oblicza potęgi liczb całkowitych o wykładnikach naturalnych.

3. Liczby wymierne. Uczeń:

- zapisuje ułamki zwykłe o mianownikach, których nie można rozszerzyć do 10, 100, 1000 itd. w postaci rozwinięcia dziesiętnego nieskończonego,
- zaokrągla liczby wymierne okresowe,
- porównuje liczby wymierne dodatnie i ujemne,
- oblicza liczbę na podstawie wartości jej ułamka,
- wyznacza liczbę, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o pewną część innej liczby,

- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, wymagających stosowania działań arytmetycznych na liczbach całkowitych lub liczbach zapisanych za pomocą ułamków zwykłych, liczb mieszanych i ułamków dziesiętnych, także wymiernych ujemnych,
- oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb,
- zapisuje liczby w notacji wykładniczej, wykonuje działania na liczbach zapisanych w notacji wykładniczej.

4. Figury płaskie. Uczeń:

- oblicza długość okręgu o danym promieniu lub danej średnicy,
- oblicza promień lub średnicę okręgu o danej długości okręgu,
- oblicza pole koła o danym promieniu lub danej średnicy,
- oblicza promień lub średnicę koła o danym polu koła,
- oblicza i wykorzystuje sumę miar kątów n -kąta, gdy $n \geq 3$,
- wykorzystuje podstawowe własności wielokątów foremnych,
- rozpoznaje kąty w okręgu, zna związki między nimi,
- zna i stosuje twierdzenie Pitagorasa,
- wykorzystuje własności trójkątów wynikające z twierdzenia Pitagorasa,
- oblicza odległość między punktami w układzie współrzędnych,
- rozpoznaje i wykorzystuje przystawanie figur,
- rysuje punkty i figury w układzie współrzędnych, oblicza pole i obwód figur danych w układzie współrzędnych.

5. Wyrażenia algebraiczne, równania. Uczeń:

- zapisuje i nazywa wyrażenia algebraiczne,
- oblicza wartość liczbową wyrażenia algebraicznego,
- wykonuje działania na sumach algebraicznych,
- sprawdza, czy liczba spełnia równanie z jedną niewiadomą,
- rozwiązuje równania (w tym m.in. proste równania wymierne, kwadratowe i z wartością bezwzględną),
- ustala liczbę rozwiązań równania liniowego z jedną niewiadomą,
- przekształca wzorów,
- rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań,
- wykorzystuje wielkości wprost proporcjonalne, podział proporcjonalny.

6. Obliczenia praktyczne. Uczeń:

- interpretuje procenty jako setne części danej wielkości liczbowej,
- wyznacza, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba,
- oblicza procent danej wielkości,
- oblicza podwyżkę i obniżkę wartości (w tym wielokrotną),
- wykonuje obliczenia związane z lokatą bankową,
- wykonuje obliczenia związane ze stężeniami procentowym,
- w sytuacji praktycznej oblicza: drogę, prędkość, czas, stosuje jednostki prędkości: km/h, m/s,

- zamienia jednostki km/h na m/s i odwrotnie,
- oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń w doświadczeniach, polegających na rzucie dwiema kostkami, rzucie monetą lub losowaniu dwóch elementów ze zwracaniem,
- oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń w doświadczeniach, polegających na losowaniu dwóch elementów bez zwracania.

Etap finałowy

Treści i wymagania z etapu szkolnego i powiatowego, a ponadto :

1. Liczby wymierne. Uczeń:

- oblicza potęgi liczb wymiernych ujemnych o wykładnikach naturalnych.

2. Figury płaskie. Uczeń:

- rozpatruje różne możliwości wzajemnego położenia dwóch odcinków, prostych i półprostych,
- odczytuje współrzędne punktów w układzie współrzędnych i zaznacza punkty o podanych współrzędnych,
- odczytuje z układu współrzędnych odległość pomiędzy danymi punktami (odcinki równoległe do osi) i wykorzystuje tę umiejętność w zadaniach,
- rozpoznaje figury symetryczne względem prostej i wykorzystuje ich własności,
- na sieci kwadratowej rysuje obraz figury symetrycznej do danej względem ustalonej prostej,
- rozpoznaje figury osiowosymetryczne i określa ilość osi symetrii danej figury,
- zna i stosuje cechy przystawiania trójkątów,
- zna i stosuje własności trójkątów równoramiennych (równość kątów przy podstawie),
- zna i stosuje w sytuacjach praktycznych twierdzenie Pitagorasa,
- oblicza pole pierścienia kołowego o danych promieniach lub średnicach obu okręgów tworzących pierścień.

3. Figury przestrzenne. Uczeń:

- rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy proste i prawidłowe, walce, stożki i kule w sytuacjach praktycznych i wskazuje te bryły wśród innych modeli brył,
- rozpoznaje siatki graniastosłupów prostych i ostrosłupów,
- rysuje siatki graniastosłupów prostych i ostrosłupów,
- oblicza objętości i pola powierzchni graniastosłupów i ostrosłupów prostych i prawidłowych.

4. Obliczenia praktyczne. Uczeń:

- stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym, również w przypadkach wielokrotnych podwyżek lub obniżek danej wielkości,
- rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażeń algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą,
- rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym także z obliczeniami procentowymi.

Literatura

1. Zbigniew Bobiński, Piotr Nodzyński, Mirosław Uscki, *Koło matematyczne w szkole podstawowej*, Wydawnictwo Aksjomat, 2008
2. Jerzy Janowicz, *Matematyka w Gimnazjum. Zbiór zadań konkursowych. Część 2*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2011
3. Jerzy Janowicz, *Matematyka. Zbiór zadań konkursowych dla klas 7-8 szkoły podstawowej. Część 1*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2018
4. Jerzy Janowicz, *Organizuję konkursy w klasach 4-6 szkoły podstawowej*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2018,
5. Henryk Pawłowski, *Olimpiady i konkursy matematyczne. Zadania dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum*, Wydawnictwo Tutor, 2006
6. Agnieszka Żurek, Piotr. Jędrzejewicz, *Zbiór zadań dla kółek matematycznych w szkole podstawowej*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 2006
7. Podręczniki do matematyki dla szkoły podstawowej

Regulamin

IV Dolnośląskiego Konkursu Języka Angielskiego IV Dolnośląskiego Konkursu Języka Niemieckiego zDolny Ślązaczek

Celem konkursów językowych jest rozbudzenie zainteresowań lingwistycznych, motywowanie poprzez satysfakcję ze skutecznej komunikacji w języku obcym oraz pogłębianie i rozszerzanie wiedzy przedmiotowej i umiejętności językowych uczniów szkół podstawowych, a w szczególności:

- rozwijanie sprawności komunikacyjnej: swobodnego porozumiewania się i opisywania ludzi, przedmiotów i zjawisk, wyrażania własnych opinii oraz opisywania emocji w języku obcym;
- rozbudzenie zainteresowań kulturowych i językowych w obszarze życia codziennego, sztuki, literatury, geografii i historii państw angielskiego i/lub niemieckiego obszaru językowego;
- kształtowanie postawy ciekawości i otwartości wobec innych kultur i wartości jakie utożsamiają, promowanie tolerancji i kontaktów międzynarodowych;
- motywowanie do pogłębiania i wykorzystywania wiedzy o kraju danego obszaru językowego oraz o kraju ojczystym (dzięki odniesieniom i porównaniom);
- rozwijanie umiejętności organizowania i prezentowania wypowiedzi ustnej i pisemnej przy wykorzystaniu różnych źródeł;
- zachęcanie do samokształcenia i samooceny;
- rozwijanie w uczniach poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości językowe.

Etap szkolny

Zakres wiedzy i umiejętności opiera się na treściach wynikających z obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego na II etapie edukacyjnym w zakresie języka obcego nowożytnego i jest zgodny z wymaganiami biegłości językowej na poziomach A1 i A2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ).

Wymagania dotyczące zasobu środków językowych, w tym leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych, umożliwiających skuteczne rozumienie i komunikację w zakresie następujących tematów:

- człowiek (dane personalne, wygląd zewnętrzny, zainteresowania);
- dom (miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia);
- szkoła (przedmioty nauczania, przybory szkolne);
- praca (popularne zawody, nazwy zakładów pracy);
- życie rodzinne i towarzyskie (członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego);
- żywienie (artykuły spożywcze, posiłki);
- zakupy i usługi (rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie);
- podróżowanie i turystyka (środki transportu, kierunki świata, organizacja podróży);
- kultura (święta, obrzędy);
- sport (popularne dyscypliny sportu, sprzęt sportowy);
- zdrowie (samopoczucie, higiena codzienna);
- świat przyrody (pogoda, rośliny i zwierzęta, krajobraz);
- nauka i technika (odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);
- życie społeczne (wydarzenia i zjawiska społeczne).

Wymagania dotyczące rozumienia tekstu i skutecznego komunikowania się w określonych kontekstach:

- rozumienie prostych poleceń dotyczących czynności dnia codziennego w domu, w szkole/klasie itp.;
- rozumienie znaczenia zwrotów dnia codziennego adresowanych do ucznia;
- rozumienie ogólnego sensu prostego tekstu;
- wyszukiwanie prostych informacji szczegółowych w tekście;
- rozumienie intencji nadawcy/odbiorcy tekstu (np. podawanie informacji, wyrażanie prośby, zgody lub braku zgody, żartowanie);
- rozpoznawanie rodzajów sytuacji komunikacyjnych (np. u lekarza, w sklepie, na dworcu, w szkole).
- rozpoznawanie rodzajów tekstów (np. list prywatny, e-mail, SMS, opowiadanie, zaproszenie, kartka pocztowa).

Wymagania dotyczące wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego (KAOJ) i niemieckiego obszaru językowego (KNOJ) – zagadnienia przykładowe:

- kontury, podziały administracyjne, stolice i najważniejsze miasta;
- położenie na mapie świata i Europy, charakterystyczne elementy geografii, np. rzeki, morza, krainy geograficzne itp.;
- najważniejsze zabytki;
- waluty;
- charakterystyczne marki i produkty;
- znane postacie ze świata polityki, sportu, nauki, literatury, rozrywki.

Etap powiatowy

Treści i wymagania etapu szkolnego, a ponadto wybrane elementy biegłości językowej na poziomie B1 wg Europejskiego Systemu Opisu Biegłości Językowej (ESOKJ):

Wymagania dotyczące zasobu środków językowych, w tym leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych, umożliwiających skuteczne rozumienie i komunikację – rozszerzenie zagadnień etapu szkolnego o następujące tematy:

- emocje i uczucia (nazwy stanów emocjonalnych: radość, szczęście, satysfakcja, wdzięczność, miłość, smutek, żal, zawód, nienawiść, niechęć, strach, gniew, złość itp.);
- opinie i wrażenia;
- marzenia, plany, ambicje;

Wymagania dotyczące rozumienia tekstu i skutecznego komunikowania się w określonych kontekstach, w tym stosowanie strategii komunikacyjnych:

- wnioskowanie i porządkowanie przedstawianych wydarzeń w kolejności chronologicznej;
- poprawne domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, ogólne rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty;
- przekazywanie informacji zawartych w materiałach wizualnych;
- przekazywanie w języku obcym informacji sformułowanych w języku polskim

Wymagania dot. wiedzy o krajach angielskiego obszaru językowego (KAOJ) i niemieckiego obszaru językowego (KNOJ) – rozszerzenie zagadnień etapu szkolnego o następujące tematy:

- najważniejsze wydarzenia w historii;
- wydarzenia kulturalne;
- popularne tradycje i obyczaje;
- podobieństwa i różnice pomiędzy krajami anglojęzycznymi i/lub niemieckojęzycznymi i Polską.

Etap finałowy

Treści i wymagania etapu szkolnego i powiatowego, a ponadto umiejętności z zakresu słuchania ze zrozumieniem, pisania i mówienia, zgodne z wymaganiami biegłości językowej na poziomie A2 i B1 (w przypadku poziomu B1 wybrane elementy) wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ):

Wymagania dotyczące rozumienia tekstu słuchanego:

- reagowanie na proste polecenia;
- rozumienie znaczenia zwrotów dnia codziennego;
- rozumienie ogólnego sensu prostego tekstu na znany/bliski temat, np. rodzina, szkoła itp.;
- rozumienie głównego sensu zawartego w krótkich prostych komunikatach i ogłoszeniach;
- rozumienie intencji rozmówców (np. podawanie informacji, wyrażanie prośby, zgody lub braku zgody, żartowanie);
- rozpoznawanie rodzajów sytuacji komunikacyjnych (np. u lekarza, w sklepie, na dworcu);
- wyszukiwanie prostych informacji szczegółowych w tekście.

Wymagania dotyczące pisania:

- opisywanie ludzi, przedmiotów i miejsc;

- opisywanie czynności dnia codziennego;
- udzielanie podstawowych informacji na swój temat, w tym wypełnianie prostych formularzy;
- tworzenie krótkich zapisków, notatek, smsów;
- konstruowanie prostego tekstu na znane/bliskie tematy, np. związane z zainteresowaniami;
- pisanie krótkich listów, e-maili (styl nieoficjalny/korespondencja prywatna);
- wyrażanie podziękowań i pozdrowień (np. na kartce pocztowej);
- przedstawianie własnych upodobań i uczuć;
- umiejętność ostrzegania, nakazywania, zakazywania, instruowania;
- przyjmowanie i odrzucanie propozycji;
- prośenie o radę i jej udzielanie;
- wyrażanie prośby oraz zgody lub odmowy spełnienia prośby;
- stosowanie zwrotów i form grzecznościowych

Wymagania dotyczące mówienia:

- przedstawianie siebie i członków rodziny;
- podawanie swojego wieku i miejsca zamieszkania;
- opowiadanie o swoich umiejętnościach i rzeczach, które się ma/których się używa;
- prezentowanie swoich upodobań, zainteresowań;
- zwracanie się z prośbą o informację, np. dot. drogi, godziny, sposobu zrobienia danej rzeczy;
- wyrażanie podziękowań;
- prezentowanie opinii i wrażeń;
- wyrażanie emocji i uczuć;
- adekwatne reagowanie w odpowiedzi na postawione pytania oraz swobodne uczestnictwo w rozmowach, np. dot. przedstawianej ilustracji/fotografii, prostego tekstu czytanego i/lub słuchanego oraz popularnych tematów życia codziennego, np. rodzina, szkoła, hobby, podróże itp.;
- umiejętność ostrzegania, nakazywania, zakazywania, instruowania;
- przyjmowanie i odrzucanie propozycji;
- prośenie o radę i jej udzielanie;
- wyrażanie prośby oraz zgody lub odmowy spełnienia prośby;
- stosowanie zwrotów i form grzecznościowych

Ponadto, w zakresie przetwarzania tekstu:

- przekazywanie ustnej informacji uzyskanych z tekstu słuchanego i/lub czytanego;
- zapisywanie informacji uzyskanych z tekstu słuchanego i/lub czytanego.

Literatura:**Etap szkolny:**

- podręczniki do nauki języka angielskiego i języka niemieckiego dla klas IV–VIII szkoły podstawowej, zatwierdzone przez MEN;

Etap powiatowy:

- podręczniki do nauki języka angielskiego i języka niemieckiego dla klas IV–VIII szkoły podstawowej, zatwierdzone przez MEN;

- **dodatkowo**, proponuje się korzystanie z podręczników do nauki języka angielskiego i języka niemieckiego dla gimnazjum **w wybranych zakresach**, w szczególności w odniesieniu do treści realioznawczych oraz zagadnień/kompetencji odpowiednich dla poziomu biegłości B1 wg ESOKJ.

Etap finałowy:

- pozycje zaproponowane dla etapu powiatowego;
- lektura konkursowa, obowiązkowa dla wszystkich uczestników finału konkursu, tj. pytania zarówno części pisemnej, jak i ustnej etapu finałowego konkursu mogą odnosić się do treści/zagadnień wskazanej pozycji:

Język angielski – Daniel Defoe, *Robinson Crusoe*

(<https://www.macmillan.pl/katalog/robinson-crusoe,p-247-158>)

Język niemiecki – Sabine Werner, *Albert Einstein*, wyd. CIDEB

INSTRUKCJA
przeprowadzenia etapu szkolnego konkursów
zDolny Ślązak Gimnazjalista, zDolny Ślázaczek
rok szkolny 2018/2019

Eliminacje szkolne konkursów rozpoczynają się o godz. 10.00

Zasady przeprowadzania etapu szkolnego konkursów:

1. Szkoła sama decyduje o przystąpieniu do etapu szkolnego konkursu.
2. Dyrektor zgłasza szkołę do dnia **30 września 2018 r.**
3. Dyrektor szkoły powołuje Szkolną Komisję Konkursową przed terminem konkursu.
4. Dyrektor szkoły lub koordynator pobiera arkusz konkursowy w postaci elektronicznej ze strony konkursów.
5. Dyrektor szkoły drukuje, powiela i przechowuje arkusze do czasu zawodów szkolnych. Odpowiada za nieuprawnione ujawnienie zestawów zadań konkursowych przed terminem konkursu.
6. Dyrektor szkoły dostosowuje warunki przeprowadzania etapu szkolnego na potrzeby osób niepełnosprawnych, po wcześniejszym poinformowaniu Przewodniczącego WKK.
7. Szkolna Komisja Konkursowa przeprowadza eliminacje szkolne i sprawdza rozwiązania zgodnie z kluczem odpowiedzi opublikowanym w następnym dniu po konkursie na stronie konkursów.
8. Przewodniczący SKK sporządza protokół wraz z imienną listą uczestników konkursu (formularz w załączniku do regulaminu). Protokół wraz z pracami uczniów powinien być przechowywany w szkole do końca roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest dany konkurs.
9. Dyrektor szkoły lub koordynator przekazuje przez formularz na stronie konkurów **w ciągu 5 dni roboczych od dnia konkursu dane uczestników wraz z liczbą uzyskanych punktów.**
10. Szkolna Komisja Konkursowa powinna dołożyć wszelkich starań, aby w trakcie zawodów młodzież pracowała samodzielnie, w atmosferze spokoju i zdrowej rywalizacji.

Prosimy o przestrzeganie poniższych zaleceń i zapoznanie uczniów z uwagami przed rozpoczęciem rozwiązywania zadań konkursowych:

1. Uczniowie powinni siedzieć w oddzielnych ławkach.
2. Uczniowie pracują samodzielnie i starannie wypełniają arkusze konkursowe czarnym lub granatowym długopisem, nie używając korektora.
3. Bardzo ważne jest właściwe wypełnienie arkusza w części danych o uczestniku.
4. W zadaniach testowych zamkniętych uczeń zaznacza krzyżykiem X wybraną odpowiedź. Jeśli się pomyli, otacza X kółkiem i zakreśla krzyżykiem inną odpowiedź. Pozostałe

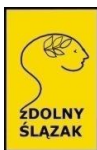
zadania (jeśli są w zestawie) uczeń rozwiązuje w wyznaczonych miejscach arkusza zadań.

5. W trakcie pracy uczeń **nie korzysta z tablic, map, słowników, leksykonów, telefonów komórkowych. Potrzebne informacje zawarte są w treści zadań. Uczeń może korzystać z prostego kalkulatora.**
6. Uczeń nie używa żadnych innych kartek poza arkuszem konkursowym! Jako brudnopis może wykorzystać miejsca opatrzone napisem *Brudnopis* lub wolne pola na arkuszu. Zapisy w brudnopisie nie są sprawdzane i punktowane.
7. Po rozdaniu zestawów konkursowych uczniowie najpierw wypełniają dane o uczestniku. Po ich wypełnieniu zaczyna się liczyć czas.
8. Godzinę rozpoczęcia i zakończenia pracy SKK zapisuje na tablicy.
9. Po upływie czasu trwania konkursu członkowie SKK zbierają arkusze od wszystkich uczniów, sprawdzając ich liczbę i poprawność wypełnienia danych osobowych.
10. Uczeń nie może zatrzymać lub zniszczyć arkusza konkursowego.
11. Uczniowie mogą opuścić salę przed czasem oddając arkusz. Chwilowe wyjście ucznia w czasie trwania konkursu może nastąpić tylko w wyjątkowych sytuacjach, za zgodą SKK.

Miejscowość..... data.....

pieczętka szkoły

**Protokół z przebiegu etapu szkolnego konkursu
zDolny Ślązak Gimnazjalista zDolny Ślązaczek ***

W .....

.....
nazwa i adres szkoły**Blok międzyprzedmiotowy / Konkurs *** .....

Godzina rozpoczęcia konkursu ..... Godzina zakończenia konkursu .....

Do zawodów szkolnych przystąpiło ogółem ..... uczniów.

Uwagi o przebiegu konkursu:

.....

.....

.....

Skład Szkolnej Komisji Konkursowej:

Podpisy

przewodniczący .....

członek .....

członek .....

członek .....

W załączeniu: Lista uczestników etapu szkolnego z wynikami. Protokół z listą uczestników pozostają w szkole wraz z pracami uczniów!

*Niepotrzebne skreślić

INSTRUKCJA przeprowadzenia etapu powiatowego konkursów zDolny Ślązak Gimnazjalista, zDolny Ślązaczek rok szkolny 2018/2019

Eliminacje powiatowe konkursów rozpoczynają się o godz. 12.00

Zasady przeprowadzania etapu powiatowego konkursów:

1. Wszyscy uczniowie rozwiązują jedną wersję testu, dlatego każdemu z uczestników należy zapewnić miejsce w oddzielnej ławce. Komisja powinna tak przydzielić miejsca w sali, aby uczniowie z tej samej szkoły nie siedzieli w ławkach sąsiadujących ze sobą.
2. Do sali wchodzi uczniowie po okazaniu legitymacji szkolnej. W szczególnych przypadkach można uwzględnić poświadczenie tożsamości ucznia przez jego opiekuna.
3. Opieczętowane koperty z zadaniami konkursowymi należy otworzyć w sali w obecności uczniów. Przedtem członkowie komisji i wybrany uczeń powinni obejrzeć kopertę i sprawdzić, czy nie była otwierana. Dane ucznia sprawdzającego kopertę powinny zostać zapisane w protokole.
4. WKK dostarczy arkusze konkursowe w liczbie równej liczbie uczestników plus minimum jeden arkusz rezerwowo. **Wszystkie arkusze muszą zostać zwrócone.**
5. Po rozpoczęciu pracy przez uczniów członkowie komisji konkursowej nie mogą udzielać żadnych informacji. Uczniowie mogą opuszczać salę w trakcie rozwiązywania zadań tylko w wyjątkowych przypadkach.
6. Protokół z przebiegu konkursu (zał. do regulaminu) należy powielić. Kopia protokołu wraz z listą uczestników II etapu zostaje w PKK. Arkusze konkursowe opieczętowane pieczętką organizatora (PKK) oraz oryginały protokołów konkursu należy wysłać w dniu danego konkursu listem poleconym pod adres:

Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
ul. Skarbowców 8a, 53-025 Wrocław

Z dopiskiem odpowiednio:

„zDolny Ślązak Gimnazjalista” blok .....

albo „zDolny Ślązaczek” konkurs .....

7. Przebieg zawodów powiatowych może obserwować członek WKK lub wizytator Kuratorium Oświaty. Obserwator jest biernym uczestnikiem zawodów organizowanych w placówce. Celem obserwacji jest stwierdzenie zgodności przebiegu konkursu z regulaminem oraz uzyskanie informacji o tym, jak funkcjonują obowiązujące procedury zapisane w regulaminie i instrukcji.

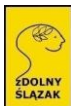
Prosimy o przestrzeganie poniższych zaleceń i zapoznanie uczniów z instrukcją przed rozpoczęciem rozwiązywania zadań konkursowych:

1. Uczniowie powinni siedzieć w oddzielnych ławkach.
2. Uczeń używa czarnego lub granatowego długopisu i nie posługuje się korektorem.
3. Zadania testowe zamknięte uczeń rozwiązuje zakreślając krzyżykiem X wybraną odpowiedź na karcie odpowiedzi. Jeśli się pomyli, otacza X kółkiem i zakreśla krzyżykiem inną odpowiedź. Pozostałe zadania uczeń rozwiązuje w wyznaczonych miejscach arkusza.
4. Poza arkuszem zadań i kartą identyfikacyjną uczeń nie używa innych kartek. Do notatek może wykorzystać miejsca opatrzone napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie i notatki nie będą sprawdzane i punktowane.
5. W trakcie pracy uczeń **nie korzysta z tablic, map, słowników, leksykonów, telefonów (komórkowych)**. **Potrzebne informacje zawarte są w treści zadań. Uczeń może korzystać z prostego kalkulatora.**
6. Po rozdaniu zestawów konkursowych każdy uczestnik sprawdza najpierw czy arkusz jest kompletny i czytelny (komisja dysponuje dodatkowymi egzemplarzami na wymianę wadliwie powielonych).
7. Następnie uczniowie kodują swoje prace. PKK otrzyma kody uczestników i zadba o właściwe zakodowanie prac.
8. Po sprawdzeniu danych i wpisaniu kodu w arkuszu zaczyna się liczyć czas pracy. Godzinę rozpoczęcia i zakończenia pracy PKK zapisuje na tablicy.
9. Uczeń, który skończy pracę przed upływem wyznaczonego czasu może wcześniej oddać swoje rozwiązania i opuścić salę. Uczeń nie może zatrzymać lub zniszczyć arkusza konkursowego!
10. Komisja przypomina o przenoszeniu odpowiedzi na kartę odpowiedzi, jeżeli pojawi się w teście.
11. Po upływie czasu określonego dla danego konkursu Komisja **przerwa pracę uczniów** i zbiera arkusze konkursowe bezpośrednio od każdego ucznia.
12. Komisja sprawdza, czy arkusze zostały poprawnie opisane i kodem ucznia. Za właściwe wypełnienie odpowiada uczeń i członkowie PKK. Prosimy o sprawdzenie, czy wszystko jest wypełnione zgodnie z instrukcją.

Pieczęćka

Miejscowość .....data.....

Protokół przebiegu etapu powiatowego konkursu zDolny Ślązak Gimnazjalista zDolny Ślązaczek *

w rejonie (powiecie) .....

.....
(nazwa ośrodka/szkoły)**Konkurs blok/Konkurs *** .....

Uczeń sprawdzający nienaruszalność koperty z arkuszami konkursowymi:

.....
(imię i nazwisko, szkoła)

Godzina rozpoczęcia pracy ..... godzina zakończenia .....

Do II etapu przystąpiło ogółem ..... uczniów.

W zawodach nie uczestniczyli następujący uczniowie:

.....
Uwagi o przebiegu konkursu:
.....
.....

Skład Powiatowej Komisji Konkursowej:

	<i>imię i nazwisko</i>	<i>miejsce pracy</i>	<i>podpis</i>
1.	.....	.....	.....
2.	.....	.....	.....
3.	.....	.....	.....
4.	.....	.....	.....

*Niepotrzebne skreślić

Informacje o organizatorach

Organizatorzy Konkursu
Kuratorium Oświaty we Wrocławiu
pl. Powstańców Warszawy 1
50-153 Wrocław
www.kuratorium.wroclaw.pl

Samorząd Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław
www.umwd.pl

Realizator konkursu
Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu
ul. Skarbowców 8a, 53-025 Wrocław
Tel. 508 691 150
www.dodn.zdolnyslask.pl

Bieżące informacje o konkursie dostępne są na stronie internetowej
www.zdolnyslask.interinfo.pl
lub telefonicznie pod numerem telefonu:
508 691 150

Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Paweł Nowak
DODN we Wrocławiu, ul. Skarbowców 8a, 53-025 Wrocław
pawel.nowak@dodn.dolnyslask.pl
508 691 074